

ЗАКОН О ТУРИЗМУ

I - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређује планирање и развој туризма, туристичка мјеста, подстицаји у туризму, туристички субјекти, услови за обављање туристичке дјелатности, туристичке (путничке) агенције, туристички водичи, туристички пратиоци и туристички аниматори, услуге у туризму, промоција и унапређење туризма, туристичка накнада, регистар туризма, инспекцијски надзор, као и друга питања од значаја за развој и унапређење туризма.

Члан 2.

Појмови који ће се користити у овом закону имају сљедеће значење:

а) **Туризам** је скуп односа и појава које произилазе из путовања и боравка посјетитеља неког мјеста, ако се тим боравком не заснива стално пребивалиште и ако са таквим боравком није повезана никаква њихова привредна дјелатност,

б) **Туриста** је физичко лице које најмање 24 сата борави ван мјеста свог пребивалишта, ради задовољавања културних, друштвених, социјалних, историјских и других потреба, релаксације и одмора,

в) **Путник** је физичко лице, купац који купује или је сагласан да купи туристичко путовање које користи услуге у вези са организацијом путовања агенције. Путник је и лице у чију корист је купац купио туристичко путовање или лице за које је купац купио туристичко путовање, односно пренио право коришћења туристичког путовања,

г) **Корисник туристичке услуге** је туриста, путник, или друго физичко лице које непосредно користи услуге туристичких субјеката из овог закона,

д) **Туристички простор** је простор, односно заокружена просторно- функционална цјелина одређена Просторним планом Републике Српске и Стратегијом развоја туризма Републике Српске на којој се може формирати интегрална туристичка понуда, који захтјева посебан режим организације, уређења и коришћења и заштите, односно на којој се планира изградња објеката туристичке инфраструктуре или туристичке супраструктуре од општег интереса,

ђ) **Туристичко мјесто** је организациона и функционална цјелина са формираном туристичком понудом, природним вриједностима, културним добрима и другим знаменитостима значајним за туризам, комуналном, саобраћајном и туристичком инфраструктуром и другим садржајима за смјештај и боравак туриста на простору јединице локалне самоуправе (општина или град),

е) **Мјесто за одмор (ризорт)** је дио туристичког простора, туристичког мјеста или насељеног мјеста које представља интегрисану и функционалну цјелину објеката и других садржаја за смјештај и боравак туриста без сталних становника, са изграђеним објектима туристичке инфраструктуре и туристичке супраструктуре,

ж) **Туристичка дестинација** је одредиште туристичког путовања које својом опремљеношћу и формираном туристичком инфраструктуром омогућава прихват и боравак туриста,

з) **Туристичка инфраструктура** су објекти за информисање, предах, снабдјевање, рекреацију, едукацију и забаву туриста, и то: скијалишта, купалишта и плаже, тематски и забавни паркови, туристички информативни центри, центри за прихват туриста и посетилаца, одморишта поред путева, објекти туризма на води, терени за голф, тенис терени, отворени и затворени објекти спортске рекреације, мале вјештачке акумулације са купалиштем, базени за купање, велнес објекти, забавно рекреативне стазе и путеви (трим стазе, стазе здравља, видиковци, панорамски путеви, бицикличке стазе, пјешачке стазе, стазе за моторне санке и слично), уређене обале ријека и језера, објекти за посматрање природних ријеткости, објекти за предах и краће задржавање туриста, објекти за авантуристичке активности и друго,

у) **Туристичка супраструктура** су угоститељски објекти као и галерије, изложбени, конгресни и забавни објекти који су у непосредној вези са угоститељским објектима и објектима спортско - рекреативног садржаја или са њима чине јединствену целину,

ј) **Узансе у туризму**-правила којима се уређују пословни обичаји настали из уговора о пружању туристичких или угоститељских услуга, које се примјењују ако су их странке уговориле или ако из околности произилази да су хтјеле њихову примјену, а који се дефинишу у оквиру коморских удружења субјекта у туризму,

к) **Подстицајне мјере у туризму (субвенције)** представљају финансијску помоћ из буџета Републике Српске туристичким субјектима ради реализације програмских и пројектних задатака или ради смањења трошкова њиховог пословања,

л) **Стратегија развоја туризма Републике Српске** је стратешки, свобухватан документ о средњорочном развоју туристичке привреде са основним циљевима и визијом развоја туризма Републике Српске и служи као полазна основа за израду осталих планских аката у туризму ,

љ) **Мастер план** је комплексан, истраживачки и свеобухватан плански документ којим се на основу Стратегије развоја туризма Републике Српске утврђују циљеви, програми и планови развоја туризма, инвестиције у туризму, планови маркетинга и конкурентности, као и мјере за њихово спровођење, за одређену туристичку дестинацију или туристички простор,

м) **Туристичка (путничка) агенција** је привредно друштво или предузетничка радња, односно пословна јединица правног лица или издвојени пословни простор предузетничке радње уписан у одговарајући регистар у складу са законом и која обавља послове у вези са организацијом путовања, ради стицања добити,

н) **Организатор туристичког путовања (туроператор)** је путничка агенција која организује туристички аранжман или излет и које га непосредно продаје или нуди на продају путем посредничке агенције у организацији путовања,

њ) **Посредник у организацији туристичког путовања (субагент)** је туристичка агенција која продаје или нуди на продају туристичко путовање Туроператора или пружа друге посредничке услуге из овог закона,

о) **Виша сила** је спољни догађај који се није могао предвидјети ,избјећи или отклонити, а који је својим наступањем утицао на реализацију туристичког аранжмана.

п) **Пребукирање (over- booking)** је мултипликовање броја потврђених резервација од стране појединих пружалаца услуга који пружају услуге смјештаја или туристичких (путничких) агенција које има за посљедицу непружање услуге смјештаја или непружање услуге на уговорени начин.

р) **Туристички аранжман** је уговорени посао који подразумева унапријед утврђену комбинацију од најмање двије појединачне услуге које се састоје од услуге превоза, смјештаја или других туристичких и угоститељских услуга, што чине цјелину, а пружају се у времену дужем од 24 часа или укључују барем једно ноћење те се као такве продају по укупној унапријед утврђеној јединственој

(паушалној) цијени. Аранжман може обухватити и друге туристичке услуге које нису споредне услуге превоза и смјештаја, односно превоза и смјештаја, а чине значајан дио укупне цијене,

с) **Излет** је унапријед припремљена комбинација двије или више туристичких услуга (превоз и друге туристичке услуге) у трајању краћем од 24 сата, и не укључује ноћење, а које путничка агенција нуди на продају по јединственој цијени,

т) **Туристичка група** је организована група од 15 или више туриста којој туристичка (путничка) агенција по унапријед утврђеном програму пружа туристичку услугу,

ђ) **Туристички водич** је физичко лице које, по унапријед утврђеном програму, пружа туристима услуге вођења, показивања и стручног објашњавања природних, културно-историјских, археолошких, етнографских, привредних и других знаменитости,

у) **Туристички пратилац** је физичко лице које прати туристичку групу и обавља оперативне техничке послове од почетка путовања до одредишта и назад,

ф) **Туристички аниматор** је физичко лице које планира и остварује забавне, културне, спортско рекреативне и друге програме којима организује слободно вријеме туриста,

ц) **Туристичке организације** представљају јавне установе основане од Републике Српске или стране јединице локалне самоуправе које обављају јавну службу у области унапређења и промоције туризма,

ч) **Туристички производ** је скуп међузависних елемената који се у пракси организује као посебан вриједносни ланац који чине материјални производи и услуге, природне вриједности и културна добра, туристичке атракције, туристичка инфраструктура и сл,

џ) **Туристичка накнада** је члански допринос туристичким организацијама који плаћају сви привредни субјекти који на територији јединице локалне самоуправе имају своје сједиште или организациони дио, а који остварују приход обављањем туристичко-угоститељске дјелатности или с туризмом непосредно повезаних дјелатности,

ш) **Регистар туризма** је јединствена, електронска, централна, база података о регистрованим или евидентираним субјектима који обављају послове из области туризма, а који су регистровани или евидентирани у складу са прописима, као и о другим подацима о туристичким субјектима који се региструју или евидентирају у складу са овим законом.

II- ПЛАНИРАЊЕ И РАЗВОЈ ТУРИЗМА

Члан 3.

(1) Планирање и развој туризма обухвата доношење стратешких планова о будућем развоју туристичке привреде, проглашење и одрживо коришћење туристичких простора и мјеста, категоризацију туристичког мјеста и обезбјеђење и спровођење подстицајних мјера за развој туризма.

(2) Планирање у области туризма заснива се на принципима интегралног развоја туризма и осталих комплементарних дјелатности, начелима одрживог развоја туризма, обезбијеђења јединствених стандарда за пружање услуга у туризму и обезбјеђење јединственог регистра свих туристичких субјеката, као и сарадње јавног и приватног сектора у креирању туристичког производа, уз осигурање ефикасног коришћења туристичких простора и туристичког мјеста.

(3) Одрживим туризмом у смислу овог сматра се сваки вид туризма који доприноси заштити животне средине, социјалном и економском интегритету и унапређивању природних, створених и културних вриједности на трајној основи.

Члан 4.

(1) Планска документа у туризму су:

- а) Стратегија развоја туризма Републике Српске,
- б) Мастер план,
- в) Стратегија промоције туризма Републике Српске,
- г) Програм развоја туризма.

(2) Планска документа из става 1. тч. б), в), и г) овог члана морају бити усаглашена са Стратегијом развоја туризма Републике Српске.

Стратегија развоја туризма

Члан 5.

(1) Стратегијом развоја туризма Републике Српске (у даљем тексту: Стратегија) одређују се дугорочни циљеви планирања и развоја туризма у складу са укупним економским, социјалним, еколошким и културно-историјским развојем Републике Српске.

(2) Стратегију доноси Народна скупштина Републике Српске, на приједлог Владе Републике Српске (у даљем тексту: Влада).

(3) Стратегија садржи:

- а) анализу постојећег стања и досадашњег степена развоја туризма,
- б) упоредну анализу туризма конкурентских земаља,
- в) предности и недостатке туризма Републике Српске,
- г) циљеве развоја туризма,
- д) визију развоја туризма,
- ђ) избор приоритетних туристичких производа,
- е) приједлог приоритетних туристичких дестинација и туристичких простора,
- ж) анализу утицаја на културно наслеђе и природна добра,
- з) приједлог политике развоја туризма,
- и) приједлог инвестиција,
- ј) план конкурентности.

(3) Стратегија се доноси за период од 10 година.

(4) Стратегија се реализује путем Мастер плана и Стратегије промоције туризма, путем програма развоја туризма, као и просторних и урбанистичких планова израђених и донетих у складу са законом.

(5) Јединице локалне самоуправе, у оквиру својих надлежности доносе програме развоја туризма у складу са Стратегијом. "

Мастер план

Члан 6.

(1) Мастер план се доноси за приоритетну туристичку дестинацију и туристички простор.

(2) Мастер план доноси Влада на приједлог Министарства трговине и туризма (у даљем тексту: министарство).

(3) Мастер план садржи:

а) техничку оцјену посматраног подручја, земљишних основа и укупну процјену капацитета туристичке локације у оквиру туристичке дестинације и туристичког простора,

б) концепт развоја у погледу размјештаја и могуће локације објеката, као и процјену потенцијала потребних капацитета,

в) физички мастер план са основним елементима могућег размјештаја објеката туристичке инфраструктуре, туристичке супраструктуре и саобраћајне мреже,

г) пословни мастер план са економском евалуацијом туристичке инфраструктуре, туристичке супраструктуре, саобраћајне мреже и комуналне инфраструктуре, као и процјеном економске оправданости појединачних и укупних инвестиција.

Стратегија промоције

Члан 7.

(1) Стратегију промоције туризма Републике Српске доноси Влада на приједлог Туристичке организације Републике Српске (у даљем тексту: ТОРС), уз претходну сагласност Министарства.

(2) Стратегија промоције садржи:

а) опис постојеће ситуације у промоцији туризма Републике Српске,

б) идентификација циљних група-тржишта,

в) идентификацију циљева за поједине циљне групе, односно за поједина туристичка тржишта,

г) стратегију позиционирања маркетиншког програма:

1) туристички производи,

2) дистрибуција,

3) стратегија цијена,

4) стратегија промоције и

5) истраживање тржишта.

д) пројекција буџетских средстава потребних за реализацију Стратегије промоције.

(3) Стратегија промоције туризма Републике Српске се доноси за период од 5 година.

(4) У складу са Стратегијом промоције, туристичке организације општина и градова доносе програме промотивних активности јединица локалне самоуправе.

Програм развоја туризма

Члан 8.

(1) Програм развоја туризма на подручју јединице локалне самоуправе је плански документ којим се ближе одређује развој приоритетних туристичких производа утврђених Стратегијом и то: градски одмори, кружна путовања, пословни туризам, здравствени, бањски туризам, планински и језерски туризам, туризам на води, авантуристички туризам, манифестације и рурални туризам.

(2) Јединица локалне самоуправе, у оквиру надлежности утврђених законом, доноси програм развоја туризма у складу са Стратегијом.

Проглашење и управљање туристичким простором

Члан 9.

(1) Поједини простори са посебним туристичко-угоститељским садржајем, те посебна мјеста лоцирана у просторним цјелинама са израженим пејзажним, атрактивним и рекреативним особинама,

дијелови ријека и језера са приобаљем, као и простори високих планина погодних за изградњу јавних скијалишта, као и за туристичку валоризацију културно-историјских мјеста могу се одлуком Владе прогласити за туристичким просторима.

(2) Одлука о проглашавању туристичког простора из става 1. овог члана садржи процјену оправданости проглашења одређеног простора од значаја за развој туризма, опис простора са одређеним границама и пописом катастарских парцела, картографски приказ простора, као и обавезе у погледу очувања, заштите и развоја простора.

Члан 10.

(1) Поступак за проглашење туристичког простора покреће се приједлогом за проглашење туристичког простора који припрема министарство, у складу са Стратегијом и студијом оправданости за проглашење туристичког простора.

(2) Приједлог из става 1. овог члана садржи: податке о природним и грађевинским вриједностима простора, ресурсима и потенцијалима, социо-економским карактеристикама, циљевима, стању и потребама заштите животне средине и културних добара, преглед постојеће планске и развојне документације од значаја за развој туризма, анализу постојећег стања развоја туризма, податке о инфраструктурном потенцијалу простора, идентификацију и процјену вриједности туристичких атракција, те идентификацију и процјену кључних туристичких производа.

(3) Министарство је обавезно путем средстава јавног информисања обезбиједити јавни увид у садржај приједлога из става 1. овог члана на свим дјеловима Републике Српске, као и на јединици локалне самоуправе на чијој територији се налази простор који је предмет поступка за проглашење.

(4) Студија оправданости за проглашење туристичког простора и извјештај о извршеном јавном увиду представљају саставни дио приједлога из става 1. овог члана.

Члан 11.

(1) Туристички простор може се путем концесије дати на коришћење и управљање привредном друштву за обављање туристичке дјелатности из овог закона, у складу са усвојеним Мастер планом.

(2) Уколико се простор у цјелини или дјелимично налази на подручју националног парка, или заштићеног природног или непокретног културног добра примјењује се режим заштите у складу са прописима који регулишу очување и кориштење тих добара.

(3) Привредно друштво из става 1. овог члана:

а) доноси програме и друга акта којима се регулише начин кориштења и мјере заштите туристичког простора,

б) обезбјеђује услове за уређивање, коришћење, унапређивање и заштиту грађевинског земљишта,

в) координира активности правних и физичких лица који обављају послове у области туризма и пратећих дјелатности,

г) корординира развој пројеката туристичке инфраструктуре и туристичке супраструктуре на принципима одрживог развоја,

д) управља непокретностима коју су му дате на коришћење,

ђ) стара се о мјесту постављања и начину истицања туристичке сигнализације,

е) доноси програме и акта који се односе на вршење послова управљања,

ж) обавља и друге послове, у складу са законом, одлуком о проглашењу туристичког простора и уговором о додјели концесије за коришћење и управљање туристичким простором.

Члан 12.

(1) Непокретности у својини Републике Српске, односно јединице локалне самоуправе на којима је носилац права коришћења јавна установа или јавно предузеће могу се, ради изградње објеката туристичке инфраструктуре и туристичке супраструктуре, дати у закуп другом правном лицу или предузетнику јавним надметањем или прикупљањем писмених понуда.

(2) Субјекти из става 1. овог члана, на основу претходно урађене студије изводљивости, припремају потребну документацију за давање у закуп непокретности из става 1. овог члана.

(3) Документација за давање у закуп непокретности из става 1. овог члана садржи: врсту непокретности са површином која се даје у закуп, врсту објеката туристичке инфраструктуре и туристичке супраструктуре који се приводе намјени у складу са планским документом којим се уређује планирање и изградња (урбанистички планови), услове и вријеме закупа непокретности, као и обавезе у погледу очувања, развоја и одрживог коришћења туристичког простора.

(4) Акт о давању непокретности у својини Републике Српске у закуп доноси Влада на приједлог министарства.

(5) Акт о давању непокретности у својини јединице локалне самоуправе у закуп доноси надлежни орган јединице локалне самоуправе у складу са законом којим се регулише надлежност локалне самоуправе.

Члан 13.

(1) Правно лице или предузетник за коришћење непокретности на основу закупа из члана 12. овог закона плаћа накнаду за:

а) коришћење посебно уређених терена за поједине намјене коришћења (паркиралишта, простори за рекреацију, спорт, рекламни простори, простори за постављање забавних објеката и сл.),

б) постављање привремених објеката за обављање туристичке или трговинске дјелатности,

(2) Средства остварена од накнаде из става 1. овог члана приход су јавне установе или јавног предузећа из члана 12. став 1. овог закона.

(4) Висину и начин плаћања накнаде из става 1. овог члана одређује јавна установа уз сагласност јединице локалне самоуправе, односно Владе.

Туристичко мјесто

Члан 14.

(1) Туристичко мјесто подлијеже обавезној категоризацији од стране Министарства.

(2) Категоризација туристичких мјеста врши се њиховим разврставањем у четири категорије које се означавају римским бројевима од I до IV.

(3) Јединица локалне самоуправе подноси захтјев за категоризацију туристичког мјеста Министарству.

(4) Туристичко мјесто разврстава се у категорије на основу квалитативних и квантитативних показатеља.

(5) Министар ће правилником прописати ближе услове и критеријуме за одређивање категорије туристичког мјеста, поближе одредити квалитативне и квантитативне критеријуме за категоризацију туристичког мјеста, начин одређивања и промјене категорије туристичког мјеста, као и врсту података о туристичким мјестима који се евидентирају у Регистру туризма.

Категоризација туристичког мјеста

Члан 15.

(1) Министар рјешењем именује Комисију за категоризацију у (даљем тексту: Комисија) чији је задатак да спроведе поступак категоризације туристичког мјеста.

(2) Комисија сачињава записник о свом раду и доставља га министру са приједлогом категорије туристичког мјеста.

(3) Министарство прије одређивања категорије туристичког мјеста прибавља мишљење јединице локалне самоуправе на чијој се територији налази туристичко мјесто.

(4) Министар, на приједлог Комисије за категоризацију, доноси рјешење о одређивању категорије туристичког мјеста.

(5) Рјешење из става 3. овог члана подлијеже ревизији након истека рока од пет година од дана достављања истог.

(6) Министарство по службеној дужности води рачуна о истеку рока из става 4. овог члана.

(7) Рјешење из става 4. овог члана коначно и против истог није дозвољена жалба, али се може тужбом покренути управни спор пред надлежним судом.

Члан 16.

(1) Мјесто за одмор (ризорт) у оквиру туристичког простора организује се и развија у складу са Мастер планом.

(2) Објекти туристичке инфраструктуре и туристичке супраструктуре у мјесту за одмор које се налази у туристичком простору сматрају се објектима од јавног интереса.

Члан 17.

(1) Влада може природно богатство или добро у општој употреби погодно за изградњу туристичке инфраструктуре и туристичке супраструктуре одлуком дати на коришћење и управљање правном лицу путем додјеле концесије.

(2) Одлука из става 1. овог члана садржи податке природном богатству или добру у општој употреби које се даје на концесију, износ концесионе накнаде, рок трајања концесије, услове и начин кориштења простора, права и обавезе концесионара и остале податке у складу са законом из који регулише област концесија.

Подстицаји у туризму (субвенције)

Члан 18.

(1) У циљу усмјеравања и подстицања развоја туризма у буџету Републике Српске могу се планирати средства за:

а) учешће у финансирању израде Стратегије, Мастер плана, Стратегије промоције туризма, програма развоја туризма, студија изводљивости туристичких пројеката, урбанистичких и просторних планова, планова туристичких мјеста и мјеста за одмор,

б) учешће у финансирању промотивних активности туристичких дестинација и туристичких мјеста, као и учешће на туристичким манифестацијама у земљи и иностранству,

в) подстицање изградње туристичке инфраструктуре и туристичке супраструктуре,

г) унапређење постојеће туристичке понуде и интензивирање њеног коришћења.

(2) Право коришћења средстава из става 1., овог члана имају субјекти који су регистровани за послове туризма или за послове који су сродни туризму и који обезбједе сопствено учешће, изузев корисника субвенције са сједиштем у изразито неразвијеним општинама у Републици Српској.

(3) Министар доноси рјешење о одређивању износа намјенских средстава, односно закључује уговор о коришћењу подстицајних средстава.

(4) Уговор о коришћењу подстицајних средстава за развој туризма садржи податке о додјељеном финансијском износу, тачно утврђењу сврху трошења буџетских средстава, висину сопственог учешћа корисника, динамику преноса буџетских средстава, обавезу редовног извјештавања министарства о намјенском утрошку средстава, као и начин контроле утрошка додјељених средстава.

(5) Корисник средстава из става 1. овог члана обавезан је министарству благовремено доставити извјештај о утрошку финансијских средстава са потребним доказима.

(6) Влада ће, на приједлог Министарства уредбом прописати услове и начин дојеле и коришћења средстава из става 1. овог члана.

Члан 19.

(1) У циљу подстицања организованог туристичког промета, превозници у ванлинијском саобраћају који врше организовани превоз страних држављана, могу остварити субвенцију дијела трошкова за остварени туристички промет.

(2) Организатор туристичког путовања који за стране држављане организује туристички аранжман или излет у Републику Српску или БиХ, организовани групни превоз или кружна путовања могу остварити субвенцију према посебним критеријума.

(3) Подстицајне мјере из ст. 1. и 2., овог члана уводе се ради повећања искориштености смјештајних капацитета, подстицања израде квалитетнијих туристичких програма, унапређења организованог туристичког промета, продужења туристичке сезоне, подстицања развоја туризма на појединим подручјима Републике Српске.

(4) Програмом подстицајних мјера могу се дефинисати и мјере за стимулативно кредитирање туристичких субјеката из овог закона.

(5) Посебним програмом подстицајних мјера могу се дефинисати мјере за субвенционирање трошкова пословања пружаоца туристичких услуга у сеоском туризму.

(6) Влада ће на приједлог Министарства уредбом прописати критеријуме, услове и начин дојеле и коришћења средстава из ст. 1. и 2. овог члана, као и програм подстицајних мјера из ст. 4. и 5. овог члана.

III – ПОЈАМ ТУРИСТИЧКЕ ДЈЕЛАТНОСТИ И СУБЈЕКТИ У ТУРИЗМУ

Члан 20.

(1) Туристичком дјелатношћу у смислу овог закона, сматра се пружање услуга туристичких, односно путничких агенција, туристичких водича, туристичких пратилаца, туристичких аниматора и туристичких услуга према одредбама овог закона.

(2) Туристичка дјелатност из става 1. овог члана обавља се у складу са овим законом, прописима донесеним по основу примјене овог закона, као и у складу са добрим пословним обичајима и узансама које се утврђују у оквиру коморских удружења туристичких субјеката.

Члан 21.

(1) Туристичку дјелатност обављају привредна друштва, друга правна лица и предузетници који су уписани у одговарајући регистар за вршење те дјелатности. (у даљем тексту: туристички субјекти).

(2) Под условима прописаним овим законом поједине врсте туристичких услуга могу пружати и физичка лица који за пружање тих услуга нису регистровани као предузетници.

(3) Под условима прописаним овим законом туристичку дјелатност обављају и јавне установе које управљају заштићеним подручјем, а за потребе тог подручја којим управљају.

(4) Сви туристички субјекти који обављају туристичку дјелатност дужни су:

а) пословати у складу са одредбама овог закона, прописа и пословних обичаја,

б) на улазу у пословни простор видно истакнути фирму и радно вријеме, као и да се придржавају утврђеног радног времена у своме пословању,

в) у оквиру туристичког објекта утврдити и наплатити исту цијену за пружену услуге домаћим и страним корисницима туристичких услуга,

г) објавити услове и цијену сваке појединачне услуге, као и придржавати се утврђених цијена,

д) да за сваку извршену услугу издају кориснику туристичке услуге рачин са бројем, карту или потврду,

ђ) водити књигу жалби, те приговор корисника туристичке услуге доставити надлежном инспекцијском органу у року од пет дана од дана подношења приговора.

(5) Министар ће правилником прописати начин, садржај и облик књиге жалби.

Члан 22.

(1) За обављање туристичке дјелатности мора да буде обезбијеђен пословни простор, уређаји и опрема и услови у погледу запослених лица, осима ако овим законом није другачије одређено.

(2) Туристички субјект може да почне обављати дјелатности, да обавља дјелатност и да мијења услове њеног обављања када од надлежног органа јединице локалне самоуправе (у даљем тексту: надлежни орган) добије рјешење којим се одобрава обављање туристичке дјелатности.

(3) Туристички субјект је дужан да уз захтјев за издавање рјешења за обављање туристичке дјелатности приложи овјерену писану изјаву да су испуњени прописани услови у погледу простора, уређаја, опреме и запослених лица, као и овјерену копију рјешења о упису у регистар код надлежног суда за правно лице.

(4) Надлежни орган из става 2. овог члана, дужан је да подносиоцу захтјева који испуњава услове из става 3. овог члана изда рјешење којим се одобрава обављање туристичке дјелатности у року од осам дана од дана подношења захтјева.

(5) Против рјешења из става 4. овог члана дозвољена је жалба Министарству у року од 15 дана од дана његовог достављања.

(6) Пословни простор из става 1. овог члана мора имати рјешење о употребној дозволи издато у складу са урбанистичко-грађевинским прописима.

(7) Постојање рјешења о употребној дозволи није услов за издавање рјешења за обављање туристичке дјелатности, али се ова чињеница провјерава заједно са утврђивањем постојања услова из става 6. овог члана.

(8) Надлежни орган из става 2. овог члана у поступку издавања рјешења којим се одобрава обављање туристичке дјелатности не провјерава правни основ коришћења пословног простора.

(9) Министар, у сарадњи са министрима надлежним за послове просторног уређења и екологије, правилником прописује минималне техничке услове у погледу простора, уређаја и опреме за обављање туристичке дјелатности.

Члан 23.

(1) Туристички субјект регистрован као предузетник има неограничену одговорност за штету проузроковану трећим лицима која је изазвана давањем нетачне изјаве о испуњавању услова из члана 22. став 3. овог закона.

(2) Туристички субјект који има закључен уговор о ортаклуку солидарно је одговоран за штету проузроковану трећим лицима која је изазвана давањем нетачне изјаве о испуњавању услова из члана 22. став 3. овог закона.

(3) Туристички субјект регистрован као правно лице, има неограничену одговорност, а власник, односно сувласници, неограничену солидарну одговорност за штету проузроковану трећим лицима која је изазвана давањем нетачне изјаве о испуњавању услова из члана 22. став 3. овог закона.

(4) Министар ће упутством прописати садржај изјаве из члана 22. став 3. овог закона.

Члан 24.

(1) Ако туристички субјект обавља туристичку дјелатност у форми привредног друштва, а дјелатност обавља у више објеката, дужан је да за обављање послова из оквира дјелатности у сваком објекту образује пословну јединицу (огранак), као и да прибави рјешење за обављање туристичке дјелатности.

(2) Ако туристички субјект обавља туристичку дјелатност регистрован као предузетник, а туристичку дјелатност обавља у више објеката, дужан је да за обављање послова из оквира дјелатности у сваком објекту образује издвојени пословни простор, као и да прибави рјешење за обављање туристичке дјелатности.

IV ТУРИСТИЧКЕ (ПУТНИЧКЕ) АГЕНЦИЈЕ

Члан 25.

(1) Пословима туристичких, односно путничких агенција (у даљем тексту: агенција), у смислу овог закона, сматра се организовање, продаја и спровођење туристичких аранжмана, излета, као и обављање других послова уобичајених у туристичком промету.

(2) Послове агенције може да обавља привредно друштво или предузетничка радња уписана у одговарајући регистар у складу са законом којим се уређује регистрација привредних субјеката, односно предузетничка дјелатност, као и у складу са овим законом.

Члан 26.

(1) Пословима агенције, у смислу овог закона, сматрају се:

а) организовање, продаја и спровођење туристичког аранжмана или излета у земљи и иностранству,

б) посредовање у организацији туристичког аранжмана, излета у земљи и иностранству,

в) посредовање у пружању услуга при резервацији, смјештају и пружању услуга у угоститељским објектима,

- г) пружање и посредовање у пружању услуга туристичког водича, локалног туристичког водича, туристичког пратиоца и туристичког аниматора ,
- д) изнајмљивање или посредовање у изнајмљивању возила туристима и путницима (rent-a car),
- ђ) организовање прихвата путника,
- е) посредовање у продаји осталих туристичких услуга према одредбама овог закона ,
- ж) прибављање путних исправа, резервација путних карата у име и за рачун домаћих и страних превозника,
- з) заступање домаћих и страних путничких агенција и нуђење у нихово име услуга утврђених тачком 1. овог става,
- и) посредовање у организовању скупова (конгреси, симпозијуми, сајмови, разне манифестације итд.),
- ј) организовање туристичких разгледања и забавних програма,
- к) преузимање и превоз путника, организације charter превоза,
- л) организација и пружање услуга у вези са пословним картицама и путничким чековима,
- љ) посредовање у изнајмљивању соба, кућа и апартмана од стране физичких лица, као и посредовање у пружању туристичких услуга у сеоском домаћинству,
- м) посредовање у продаји полиса за осигурање путника и пртљага,
- н) пружање туристичких информација и објављивање промотивних материјала,
- њ) обављање и других послова уобичајених у туристичком промету (резервација и продаја карата за спортске, културне и друге манифестације и приредбе, послови посредовања у вези са осигурањем путника и пртљага, продаја туристичких публикација, послови туристичке анимације).
- (2) Послове из става 1. овог члана за организоване групе туриста, без обзира на то да ли су домаћи или страни туристи, обавезно обавља агенција.

Фирма агенције

Члан 27.

Фирма агенције, као ближу ознаку дјелатности обавезно садржи и ријечи: "путничка агенција".

Изузетно из става 1. овог члана фирма агенције као ближу ознаку дјелатности може садржавати и ријечи: "туристичка агенција".

Поред назива из ст. 1. и 2. овог члана фирма агенције може садржавати и уобичајене називе у туристичком пословању као што су: "tours, travel."

Услови за рад агенција

Члан 28.

(1) За обављање дјелатности агенција мора располагати пословним просторијама који испуњава услове у погледу техничке опремљености, здравствено-санитарне и друге прописане услове, осим ако овим законом није другачије одређено.

(2) Пословни простор из става 1. овог члана представља посебну грађевинску цјелину у односу на друге пословне просторе у истом грађевинском објекту.

(3) Изузетно из става 2. овог члана, пословни простор агенције не мора представљати посебну грађевинску цјелину уколико се такав простор налази у оквиру тржних центара, сајамских простора, у склопу аутобуских, жељезничких станица, терминала и у угоститељским објектима за смјештај врсте "хотел".

(4) Рјешење којим се утврђује испуњеност услова из става 1. овог члана издаје надлежни орган у складу са чланом 22. овог закона.

(5) Против рјешења из става 4. овог закона дозвољена је жалба Министарству у року од 15 дана од дана достављања рјешења.

(6) Министар ће донијети правилник о минимално-техничким условима за рад агенција.

Обавезе агенције

Члан 29.

(1) Приликом обављања послова из члана 26. овог закона агенција је обавезна:

а) закључити уговор о путовању са путником за сваки продани туристички аранжман или излет, као и путнику пружити уговорене услуге,

б) придржавати се утврђених цијена и садржаја услуга, те свих услова наведених у општим условима путовања и програму путовања,

в) водити књигу жалби, те доставити надлежном инспекцијском органу приговор путника у року од пет дана од његовог изјављивања,

г) евидентирати на прописан начин уговоре закључене са трећим лицима којима је повјерено извршење услуга из програма путовања,

д) издати уговор о путовању и потврду о плаћању или други документ са бројем којим се потврђује уплата средстава,

ђ) уручити опште услове путовања и програм путовања путнику у писменој форми или електронским путем,

е) понудити путнику осигурање од посљедица несретног случаја, повреде, смрти, оштећења или губитка пртљага, добровољно здравствено осигурање за вријеме путовања и боравка у иностранству, осигурање од отказа путовања,

ж) ангажовати током путовања најмање једног туристичког водича или туристичког пратиоца за групу од 15 или више корисника туристичких услуга овлашћеног за пружање услуга, на језику групе за коју се аранжман реализује,

з) користити услуге овлашћеног туристичког водича, туристичког пратитеља и туристичког аниматора,

и) као пословну тајну чувати податке о путнику, које не може достављати другом лицу без путничког изричитог одобрења.

(2) Министар ће прописати облик и начин вођења књиге жалби агенција, као и облик, садржај и начин вођења евиденције уговора закључених са трећим лицима којима је повјерено извршење услуга из програма путовања.

Члан 30.

(1) Агенција продаје туристички аранжман као комбинацију двије или више услуга по јединственој цијени.

(2) Издвојени обрачун или наплата појединачних услуга једног истог туристичког аранжмана не ослобађа агенцију од обавеза прописаних овим законом.

(3) У погледу начина закључења и садржаја уговора о реализацији туристичког путовања, права и обавеза агенције и путника, права путника у случају нереализације путовања и отказа путовања од стране агенције, примјењују се и одговарајуће одредбе закона који регулише област заштите потрошача и облигационе односе.

Члан 31.

(1) Поред обавеза из члана 29. овог закона, а прије реализације туристичког аранжмана или излета, агенција је дужна да утврди опште услове путовања.

(2) Општим условима путовања ближе се уређују права и обавезе агенције и права и обавезе путника и исти се утврђују у складу са законом којим се уређују облигациони односи.

(3) Општи услови путовања садрже:

а) право агенције на накнаду учињених трошкова ако је путник одустао од уговора због околности које није могао избјећи или отклонити и које би да су постојале у вријеме закључења уговора представљале оправдан разлог да не закључи уговор, његово право на накнаду учињених трошкова када је путник обезбједио одговарајућу замјену или је замјену нашла агенција, као и одговорност агенције када извршење услуга повјери трећим лицима,

б) права путника за случај отказа путовања,

в) услове за измјену уговорене цијене путовања,

г) информацију о садржини важеће полисе осигурања од одговорности из дјелатности за штету коју проузрокује путнику неиспуњењем, дјелимичним испуњењем или неуредним испуњењем обавеза које се односе на туристичко путовање,

д) поступак, рокове и обавезе агенције у вези са рекламацијом путника због отказа путовања, неизвршења или непотпуног извршења услуга обухваћених програмом путовања.

(4) Општи услови путовања могу бити и саставни дио уговора о путовању или приложени уз уговор о путовању.

Члан 32.

(1) За реализацију конкретног туристичког аранжмана или излета агенција је дужна обезбиједити програм путовања у писаној (штампаној или електронској) форми, који садржи:

а) фирму организатора туристичког путовања и број лиценце или рјешења,

б) мјесто и датум почетка и завршетка путовања, опис одредишта путовања и периоде боравка са датумима, ако је боравак организован у дијеловима,

в) податке о врсти превоза,

г) податке о врсти и локацији смјештајног објекта, категорији према важећим прописима земље у којој се објекат налази, односно податке о опремљености смјештајне јединице (соба, апартман, студио),

д) број, врсту и начину услуживања оброка, као и карактеристике јела,

ђ) укупну цијену путовања и услуге које су обухваћене том цијеном, као и износе такси и накнада које се односе на одређене услуге, а које нису укључене у цијену путовања,

е) посебне обавезе путника које су услов за реализацију путовања (здравствене, визне, административне и сл.),

ж) све информације и савјете које би путнику могле да буду значајне (монетарни, царински и други прописи, климатске карактеристике итд.),

з) минимални број путника ако је то услов за реализацију путовања и крајњи рок за обавјештавање путника за случај отказивања,

и) начин и динамику плаћања путовања.

(2) Агенција је дужна да програм путовања уручи путнику прије закључења уговора о путовању.

(3) Потписивањем уговора о путовању путник потврђује околност да је упознат са програмом путовања агенције.

Члан 33.

(1) Агенција је обавезна превоз путника обављати сопственим превозним средствима или превозним средствима у власништву других превозника регистрованих за обављање дјелатности превоза путника.

(2) Када агенција обавља превоз путника превозним средствима у власништву других превозника, обавезна је сачинити уговор о међусобним правима и обавезама.

(3) Одредба става 1. овог члана не односи се на превозна средства којима се обавља линијски превоз путника из мјесто поласка и доласка до одредишта и назад.

Члан 34.

Врсте агенција

(1) Према врсти послова које обављају, агенције могу бити:

а) организатор туристичког путовања (у даљем тексту: туроператор),

б) посредник у организацији путовања (у даљем тексту: субагент).

Члан 35.

(1) Туроператор је привредно друштво које организује и спроводи туристички аранжман или излет, непосредно га продаје или нуди на продају, односно обавља све послове из члана 26. став 1., овог закона.

(2) Туроператор је и привредно друштво које у Републици Српској нуди и продаје туристички аранжман који је сачинио организатор путовања који нема сједиште у БиХ.

(3) Послове туроператора може да обавља привредно друштво уписано у судски регистар за вршење тих услуга, које има запослено најмање три лица од тога једно лице са стеченом високом стручном спремом туристичког или економског смјера, са најмање двије године радног искуства на одговарајућим пословима у агенцији или на другим пословима у туризму, знањем најмање једног страног језика и које има обезбијеђено јемство за организацију туристичког аранжмана.

(4) Туроператор је дужан да за организацију туристичког аранжмана или излета осигура јемство у облику банкарске гаранције, односно полисе осигуравајућег друштва или гарантног полога у износу од 35.000 КМ, ради:

а) накнаде штете у износу плаћене цијене путовања уколико у случају инсолвентности агенције или стечаја не дође до реализације уговорених услуга,

б) накнаде штете по основу трошкова који су настали због платне немогућности или стечаја агенције за повратак путника у мјесто поласка.

(4) Туроператор је дужан да путнику приликом уплате износа за туристички аранжман или излет изда потврду о осигурању јемства која омогућава путнику непосредно остваривање права на накнаду из става 3. овог члана према банци или осигуравајућем друштву.

(5) Туроператор је дужан са осигуравајућим друштвом закључити уговор о осигурању од одговорности за штету која настане путнику неиспуњењем, дјелимичним испуњењем или неуредним испуњењем обавеза које се односе на реализацију туристичког аранжмана или излета.

(6) Туроператор је дужан да јемство за организацију путовања посједује за све вријеме трајања лиценце.

Члан 36.

(1) У случају отказа туристичког аранжмана или излета од стране туроператора, туроператор је дужан да путнику врати уплаћена средства за отказано путовање.

(2) У случају неизвршења или непотпуног извршења услуга обухваћених програмом путовања, организатор путовања дужан је да путнику врати разлику између уговорене цијене путовања и цијене путовања снижене сразмерно неизвршењу или непотпуном извршењу услуга, под условом да је путник ставио приговор у књигу жалби у року од осам дана од дана завршетка путовања.

(3) Организатор путовања дужан је да врати средства из ст 1. и 2. овог члана, у року одређеном општим условима путовања, односно програмом путовања, који не може бити дужи од 15 дана од дана отказа путовања, односно од дана подношења основаног приговора путника.

Члан 37.

Туроператор није одговоран путнику за насталу штету из члана 36. овог закона ако:

- а) се утврђени пропусти у неиспуњавању уговорних услуга приписују у кривицу путнику,
- б) су пропусти настали дјеловањем више силе или неким другом догађајем које туроператор није могао предвидјети или отклонити и поред дужне пажње, у које случајеве се не убраја пребукирање.

Лиценца за рад туроператора

Члан 38.

(1) Туроператор може обављати дјелатност организације путовања, под условом да након прибављања рјешења из члана 22. овог закона прибави и лиценцу Министарства за организацију путовања.

(2) Приликом издавања лиценце, Министарство утврђује да ли је туроператор регистрован за обављање предметне дјелатности, односно да ли су испуњени услови прописани овим законом и прописима донесеним на основу овог закона који се односе на испуњеност минимално-техничких услова у погледу пословних просторија, услове у погледу кадровске оспособљености, обезбјеђења јемства, садржаја општих услова путовања и њихову усаглашеност са законом, услова у погледу изрицања заштитних мјера против одговорног лица туроператора, као и других услова за рад туроператора који се тичу солвентности и квалитета рада туроператора.

(3) Уз захтјев за издавање лиценце овлаштено лице туроператора подноси сљедећу документацију:

а) овјерену копију рјешења о упису у судски регистар, односно овјерену копију рјешења о упису пословне јединице у судски регистар

б) овјерену копију рјешења јединице локалне самоуправе којим се одобрава обављање дјелатности туроператора,

в) потврду надлежног органа да над туроператором није отворен поступак стечаја или ликвидације,

г) потврда надлежног органа да привредним друштвом није изречена заштитна мјера забране обављања дјелатности,

д) рјешење Пореске управе о одређивању ЈИБ броја или увјерење УИО о одређивању ПДВ-броја,

ђ) одлуку о оснивању пословне јединице (копија општег акта путничке агенције или извод из тог акта),

е) адресе пословних јединица туроператора,

- ж) овјерену копију акта о организацији и систематизацији радних мјеста или извод из тог акта или списак запослених који директно раде на пословима организовања туристичких путовања,
- з) доказ у погледу стручне спреме за све запослене (овјерена копија дипломе о стручној спреми, доказ о посебном знању страног језика),
- и) опште услове путовања сачињене у складу са чланом 31. овог закона и овјерене од стране туроператора,
- ј) овјерени списак од стране одговорног лица туроператора о реализованим туристичким аранжманима или излетима у претходном периоду,
- к) доказ о посједовању јемства и уговора о осигурању из члана 35. ст. 3. и 5. овог закона.

Члан 39.

- (1) Министарство ће издати лиценцу у року од 30 дана од дана подношења уредног и комплетираног захтјева туроператора.
- (2) Лиценца из става 1. овог члана подлијеже ревизији након истека рока од четири године од дана достављања исте туроператору.
- (3) Министарство по службеној дужности води рачуна о истеку рока из става 3. овог члана.
- (4) Лиценца из става 1. овог члана коначна и против исте није дозвољена жалба, али се може тужбом покренути управни спор пред надлежним судом.
- (5) Подносилац захтјева за издавање лиценце сноси трошкове поступка и исти се плаћају у моменту подношења захтјева за издавање лиценце.
- (6) Трошкови поступка из става 6. овог члана уплаћују се у корист Буџета Републике Српске.
- (7) Министарство води регистар издатих лиценци за туроператора.
- (8) Министар ће правилником прописати облик, садржај и начин вођења регистра издатих лиценци туроператорима, као и ближе услове и поступак за издавање лиценце туроператорима.

Члан 40.

- (1) Лиценца престаје да важи:
 - а) брисањем из регистра туроператора на основу захтјева носиоца лиценце,
 - б) подјелом туроператора – привредног друштва као носиоца лиценце, на два или више друштва или престанком постојања туроператора у складу са законом који регулише привредна друштва.
 - в) протеком рока трајања лиценце.
- (2) Рјешење о престанку важења лиценце доноси министар.
- (3) Рјешење из става 2. овог члана је коначно и против истог није дозвољена жалба, али се може тужбом покренути управни спор пред надлежним судом.

Члан 41.

- (1) Министар доноси рјешење о одузимању лиценце туроператору ако :
 - а) се у поступку ревизије утврди да је туроператор престао да испуњава услове из чл. 22. и 35. овог закона,
 - б) су усљед неизвршења или дјелимичног извршења општих услова путовања или програма путовања грешком туроператора у складу са узансама наступиле теже посљедице по путника (угрожавање здравља путника, није обезбијеђен смјештај путника или повратак путника у земљу, путници су задржани на путовању дуже него што је предвиђено програмом путовања),

в) нуди или продаје програме путовања без уговора или противно уговору са трећим лицима којима је повјерио извршење услуга из тог програма путовања (превоз, број лежајева у одређеном објекту и друго),

г) откаже путовање и путницима, а у законском року из члана 36. став 3. овог закона не изврши повраћај уплаћених средстава,

д) у периоду важења лиценце изрекне два пута у року од годину дана новчана казна за прекршај због неизвршавања обавеза из чл. 29., 31., 32. и 33. овог закона.

ђ) Министарство утврди да је лиценца издата на основу неистинитих података.

(2) У случају одузимања лиценце туроператор може да реализује само претходно уговорена путовања.

(3) Туроператор коме је одузета лиценца може да обавља дјелатност субагента, ако испуњава прописане услове за обављање те дјелатности, у складу са овим законом.

(4) Туроператор коме је одузета лиценца не може да поднесе захтјев Министарству за добијање лиценце прије истека рока од годину дана од дана достављања рјешења о одузимању лиценце.

(5) Рјешење из става 1. овог члана је коначно и против истог није дозвољена жалба, али се може тужбом покренути управни спор пред надлежним судом.

Члан 42.

(1) Субагент је привредни субјект који продаје или нуди на продају туристички аранжман или излет туроператора, односно обавља послове из члана 26. ст.1., тч. б). до њ).

(2) Послове субагента може да обавља привредно друштво или предузетник уписан у регистар за вршење тих услуга, које има запослено најмање једно лице са завршеном вишом школом туристичког, економског или другог друштвеног смјера са најмање једном годином радног искуства на одговарајућим пословима у агенцији или на другим пословима у туризму, знањем најмање једног страног језика и које има обезбијеђено јемство за посредовање у организацији туристичког путовања.

(3) Субагент је дужан да за туристичко путовање у којем посредује у организацији обезбједи и јемство у облику банкарске гаранције, односно полисе осигуравајућег друштва или гарантног полога у износу од 10.000 КМ ради накнаде штете путнику у случајевима из члана 35. став 5. овог закона.

(4) Средства гарантног полога за која није настала законска обавеза исплате кориснику услуге, због потпуног или дјелимичног неизвршења програма путовања, субагент може да користи за потребе текућег пословања, с тим да их најкасније до посљедњег дана текућег мјесеца надокнади и пренесе на рачун за посебне намјене.

Члан 43.

(1) Субагент нуди и продаје само туристичка путовања туроператора са којим има закључен посреднички уговор о путовању.

(2) Када субагент нуди на продају и продаје аранжман туроператора, дужан је да у програму путовања и у уговору закљученим са путником назначи својство у коме наступа, наведе фирму и број лиценце или рјешења туроператора, као и да путнику стави на располагање програм и опште услове туроператора у писаној форми.

(3) Субагент је дужан је да нуди и продаје туристичка путовања под истим условима као и организатор путовања.

Остали субјекти у организацији путовања

Члан 44.

(1) Синдикалне организације, удружења пензионера, феријалне и студентске организације, установе социјалне и дјечије заштите, друге установе и јавне службе, спортски клубови, привредна друштва, органи управе, као и остала удружења могу у складу са статутарним циљевима свога дјеловања, повремено организовати туристички аранжман или излет само за своје чланове, односно за запослена лица, без сврхе стицања добити.

(2) Субјекти из става 1. овог члана могу да користе искључиво услуге превозника и да користе само она превозна средства у којима су путници и пртљаг осигурани.

(3) Туристичко путовање или излет из става 1. овог члана не може се јавно оглашавати и рекламирати, осим давања обавјештења члановима субјеката из става 1. овог члана.

(4) Субјекти из става 1. овог члана дужни су да свако туристичко путовање пријаве тржишној инспекцији, најкасније три радна дана прије отпочињања путовања.

V ТУРИСТИЧКИ ВОДИЧ, ТУРИСТИЧКИ ПРАТИЛАЦ И ТУРИСТИЧКИ АНИМАТОР

Турстички водич

Члан 45.

(1) Туристички водич је физичко лице које корисницима туристичких услуга показује и стручно објашњава, по унапријед утврђеном програму природне, културно-историјске, археолошке, етнографске, друштвено политичке и друге туристичке знаменитости.

(2) Услугама туристичког водича у смислу овог закона не сматрају се послови показивања, стручног објашњавања или давања информација које обавља стручно лице унутар пословног простора у коме ради (музеји, галерије), у националним парковима и другим заштићеним природним добрима или споменицима културе, стручни радник путничке агенције који прати туристичку групу из мјеста у мјесто, планински водичи, спелолошки водичи, водичи у лову и риболову, и у осталим облицима туризма из овог закона, као и вођа или пратилац излета или школских екскурзија.

(3) Не сматра се туристичким водичем у смислу одредаба овог закона, страни држављанин који прати организована групна путовања туроператора са сједиштем у страном држави која су започела у страном држави и завршавају се повратком у страну државу.

Члан 46.

(1) За стицање звања туристичког водича потребно је да физичко лице испуни сљедеће услове:

- а) да је држављанин Републике Српске, односно БиХ,
- б) да има потпуну пословну способност,
- в) да није осуђивано за кривичо дјело,
- г) да има најмање завршено средње образовање у четворогодишњем трајању,
- д) да познаје један свјетски језик,
- ђ) да има положен стручни испит за туристичког водича.

(2) Лице из става 1. овог члана полаже стручни испит за стицање звања туристичког водича пред комисијом коју рјешењем образује министар, у складу са посебним испитним програмом.

(3) Трошкове полагања испита за стицање звања туристичког водича сноси лице које полаже стручни испит и исти се уплаћују у корист буџета Републике Српске.

(4) Министарство издаје увјерење о положеном испиту за туристичког водича и води евиденцију лица која су положила стручни испит за туристичког водича.

Члан 47.

(1) Изузетно, министар може утврдити својство почасног туристичког водича истакнутим научницима и стручњацима из подручја уже специјалности, који испуњавају услове из члана 46. став 1. тч. а), б), в) и д) овог закона.

(2) Почасни туристички водич може обављати послове водича само повремено.

(3) Лице које положи стручни испит за туристичког водича може да обавља и послове туристичког пратиоца.

(4) Министар ће посебним правилником прописати програм и начин полагања стручног испита за туристичког водича, садржај и начин вођења евиденције, као и облик и садржај легитимације и ознаку туристичког водича.

Локални туристички водич

Члан 48.

(1) Услуге локалног туристичког водича може да пружа лице које испуњава услове из члана 46. став 1. тч. а) до д) овог закона и које има положен стручни испит за стицање звања локалног туристичког водича.

(2) Лице из става 1. овог члана полаже стручни испит за стицање звања туристичког водича пред комисијом коју, на приједлог туристичке организације општине или града рјешењем именује градоначелник, односно начелник општине, у складу са посебним испитним програмом.

(3) Трошкове полагања испита за локалног туристичког водича сноси лице које полаже стручни испит и исти представљају приход јединице локалне самоуправе.

(4) Надлежни орган издаје увјерење о положеном испиту за стицање звања локалног туристичког водича и води евиденцију локалних туристичких водича.

(5) Локални туристички водич може обављати послове водича само на подручју јединице локалне самоуправе, односно туристичког мјеста за који је положио испит у складу са ставом 2. овог члана.

(6) Надлежни орган, на приједлог туристичке организације општине, односно града, а по претходно прибављеном мишљењу Министарства, прописује програм и начин полагања стручног испита за локалног туристичког водича,

(7) Надлежни орган, на приједлог туристичке организације општине, односно града, прописује облик и садржај легитимације и ознаке локалног туристичког водича и утврђује висину трошкова полагања испита за стицање звања локалног туристичког водича.

Члан 49.

(1) За пружање услуга туристичког водича или локалног туристичког водича (у даљем тексту: водич), водич мора посједовати рјешење надлежног органа јединице локалне самоуправе.

(2) Рјешење из става 1. овог члана издаје на захтјев водича надлежни орган јединице локалне самоуправе, на чијем подручју водич има пребивалиште.

(3) Рјешење из става 1. овог члана садржи:

а) име и презиме водича, мјесто пребивалишта, и назив подручја на којем ће обављати послове,

б) стечену стручну спрему и датум када је положио испит за туристичког водича, као и број увјерења о положеном испиту за стицање звања водича,

в) језике на којима ће пружату услуге водича,
г) ако туристички водич пружа услуге само у једном раздобљу током године (сезонски) - раздобље у којем пружа услуге.

(4) За обављање дјелатности из чл. 45. и 48. водич не мора посједовати пословни простор.

(5) Против рјешења из става 3. овог члана дозвољена је жалба Министарству у року од 15 дана од дана његовог достављања.

(6) У случају значајнијих измјена прописа и других услова који подразумјевају промјену начина пружања услуга водича, или у случају потребе обнављања њиховог знања може се обавити провјеравање знања водича која су положила испит.

Члан 50.

(1) Надлежни орган јединице локалне самоуправе доставиће рјешење из члана 49. став 1. овог закона надлежном органу Пореске управе и тржишној инспекцији.

(2) Рјешење за пружање услуга водича уписује се у регистар који води надлежни орган јединице локалне самоуправе

(3) Рјешење за пружање услуга водича престаје да важи у сљедећим случајевима:

а) одјавом - даном подношења одјаве надлежном органу јединице локалне самоуправе,

б) ако водич престане испуњавати један од прописаних услова из члана 46. и 48. овог закона,

в) ако се накнадно утврди да је рјешење засновано на неистинитим подацима или лажним документима.

(4) О престанку рјешења из става 1. овог члана надлежни орган јединице локалне самоуправе доноси посебно рјешење.

(5) Против рјешења из става 4. овог члана дозвољена је жалба Министарству у року од 15 дана од дана достављања.

(6) Министар правилником прописује облик, садржај и начин вођења регистра из става 2. овог члана.

Туристички пратилац

Члан 51.

(1) Туристички пратилац је физичко лице које у складу са чланом 21. став 2. овог закона обавља оперативне -техничке послове у вођењу и праћењу туристичке групе, те даје туристима основна саопштења о сврси путовања.

(2) На сматра се туристичким пратиоцем пратилац туристичке групе на туристичком путовању организованом од страног организатора путовања које је започето и завршава се у страниј држави.

Члан 52.

(1) За стицање звања туристичког пратиоца потребно је да физичко лице испуни услове из члана 46. став 1. тч а) до д), као и да стекне стручна знања у складу са посебним испитним програмом.

(2) Услове из става 1. овог члана, као и испитни програм утврђује одговорно лице агенције или струковно удружење туристичких водича.

(3) Агенција или струковно удружење туристичких водича издаје увјерење о стицању звања туристичког пратиоца и води евиденцију лица која су стекла звање туристичког пратиоца.

(4) Туристички пратилац може обављати послове из члана 51. став 1. овог закона, након издавања увјерења агенције, односно струковног удружења туристичких водича.

Туристички аниматор

Члан 53.

(1) Туристички аниматор је физичко лице које у складу са чланом 21. став 2. овог закона планира и остварује програме организовања слободног времена корисника туристичких услуга, а које се односи на спортско-рекреативне, забавне и културне садржаје.

(2) Послове туристичког аниматора може да обавља лице које испуњава услове из члана 43. став 1. тч. б), в), г) и д). овог закона.

Члан 54.

(1) Услуге водича, туристичког пратиоца и туристичког аниматора може да пружа само лице које испуњава услове утврђене овим законом.

(2) Агенције и други корисници услуга водича, туристичког пратиоца и туристичког аниматора обавезни су да за пружање услуга из чл. 46. став 1., 52. став 1, 53. став 1, овог закона ангажују само лице које испуњава услове према одредбама овог закона.

Члан 55.

(1) Водич, туристички пратилац и туристички аниматор дужни су пружати услуге савјесно и стручно у складу са одредбама овог закона и узансама у туризму.

(2) Приликом обављања послова водич и туристички пратилац морају код себе имати легитимацију водича и туристичког пратиоца, те носити прописану ознаку водича и туристичког пратиоца.

VI УСЛУГЕ У ТУРИЗМУ

Туристичке услуге у сеоском туризму

Члан 56.

(1) У сеоском туризму могу се пружати туристичке услуге боравка туриста ради одмора и рекреације с могућношћу учествовања у активностима пружаоца услуга у сеоском туризму.

(2) Туристичке услуге из става 1. овог члана су пољопривредне, шумарске и сличне активности које су карактеристичке за сеоско домаћинство (берба воћа и поврћа, убирање љетине, изнајмљивање коња за јахање и сл.).

(3) Туристичке услуге из ст. 1 и 2. овог члана могу се пружати за највише 15 туриста истовремено.

Члан 57.

(1) Туристичке услуге у сеоском туризму може пружати физичко лице, односно власник сеоског домаћинства са члановима породице или пољопривредно газдинство у складу са прописима из области пољопривреде, као и остали привредни субјекти који своју дјелатност обављају на руралном подручју.

(2) Субјекти из става 1. овог члана могу пружати туристичке услуге у сеоском туризму на основу уговора закљученог са туристичком организацијом општине или града, агенцијом или привредним субјектом.

(3) Уговор из става 2. овог члана пружаоци услуга у сеоском туризму обавезно достављају надлежном органу ради евидентирања.

(4) Министар ће посебним правилником прописати минималне услове за пружање туристичких услуга у сеоском туризму.

Туристичке услуге у ловном туризму

Члан 58.

(1) Под туристичким услугама у ловно-риболовном туризму подразумевају се услуге: организовања боравка ловаца и риболоваца, прихват и смјештај ловаца – туриста у одговарајуће објекте, организовање лова и риболова, пружање других услуга за потребе ловног туризма, као и друге уобичајене услуге у вези са боравком ловаца и риболоваца, као што су услуге превоза до ловишта и по ловишту, обука и изнајмљивање ловачких паса, изнајмљивање ловачког оружја, фото сафари и сл.

(2) Туристичке услуге у ловно-риболовном туризму могу пружати привредна друштва и друга правна лица у складу са прописима који регулишу ловство.

(3) Пружалац туристичких услуга у ловно-риболовном туризму дужан је да туристима услуге пружа у складу са одредбама овог закона и у складу са прописима којима се регулише лов, риболов и заштита животне средине.

(4) Туристичке услуге у ловно-риболовном туризму обављају се у ловиштима који испуњавају услове прописане законом и подзаконским актима којима је регулисана област ловства.

(5) Услуге смјештаја у објектима ловног туризма обављају се у складу са прописом из области гоститељства.

Члан 59.

Туристичке услуге на водама

(1) Под туристичким услугама на водама подразумевају се услуге корисницима туристичких услуга у покретним и непокретним објектима на ријекама и језерима, прихват, сервисирање и изнајмљивање пловних објеката, пловидбу и боравак туриста- на пловним објектима (брод, јахта, бродић, сплав и сл.), као и боравак у пристаништима ради одмора и рекреације.

(2) Туристичке услуге у на водама су:

а) изнајмљивање пловних објеката за одмор и рекреацију (charter, crusing), туристичка крстарења,
б) изнајмљивање простора уз уређену и дјелимично или потпуно заштићену обалу за смјештај пловних објеката и туриста који бораве у њима,

в) прихват, чување, одржавање и снабдијевање пловних објеката,

г) уређење и припремање пловних објеката,

д) школе пловидбе, обуке за скутере, обуке за скипере и организовање спортских мотонаутичких активности на води,

ђ) обезбјеђивање службе спасавања и пружања хитне медицинске помоћи.

(3) Туристичке услуге у туризму на водама пружају се у прихватним и пловним објектима на ријекама и језерима.

(4) Туристичке услуге у туризму на водама могу да пружају привредна друштва или предузетници који у складу са одредбама закона који регулише област унутрашње пловидбе ријекама прибаве рјешење за пружање услуга на водама.

Члан 60.

(1) Објекти у туризму на водама дијеле се на прихватне и пловне објекте.

(2) Прихватним објектом, у смислу овог закона, сматра се објекат инсталиран на обали или води који служи за прихват, снабдјевање, чување, одржавање и поправку пловних објеката који се користе за пружање услуга корисницима туристичких услуга.

(3) Прихватни објекти, у смислу овог закона, јесу: сидришта, привезишта и туристичка пристаништа.

(4) Пловним објектом, у смислу овог закона, сматра се објекат са техничким карактеристикама предвиђеним за пловидбу на води.

(5) Пловни објекти су: рекреативни пловни објекти, излетнички пловни објекти, пловни објекти за панорамска разгледања и пловни објекти за туристичка крстарења.

Члан 61.

(1) Прихватни и пловни објекти туризма на водама морају испуњавати посебне услове за поједину врсту објекта у складу са прописом који регулише унутрашњу пловидбу.

(2) Министар ће у сарадњи са министром надлежним за област саобраћаја и водопривреде правилником прописати врсте прихватних и пловних објеката туризма на водама, као и минимално-техничке услове за обављање дјелатности туризма на води.

Туристичке услуге које укључују остале спортско-рекреативне и авантуристичке активности

Члан 62.

(1) Туристичке услуге које укључују спортско-рекреативне и авантуристичке активности су:

а) туристичке услуге на дивљим водама: рафтинг, кајак, кану, сплаварење, кањонинг и сл.,

б) остале туристичке услуге: услуге екстремног пењања, параглајдинга, спелеолошког истраживања, роњења, спелео-роњења, бициклизма, брдског бициклизма (mountbiking), алпинизма, горско-планинско вођење, скакање са ужетом (bungee-jumping), скакање са падобраном, те осталих високо адреналинских и екстремних спортова.

(2) Привредна друштва и предузетници могу пружати услуге из става 1. овог члана под условима прописаним овим Законом и у складу са прописима донесеним на основу овог Закона, а туристичке услуге на дивљим водама и у складу са законом који регулише област унутрашње пловидбе ријекама (у даљем тексту: пружалац услуга).

(3) Пружалац услуга из става 2. овог члана може пружати услуге под условом да испуњава посебне минимално-техничке услове, услове у погледу опремљености и остале прописане услове и након што од стране надлежног органа добију рјешење за пружање тих врста услуга у складу са чланом 22. овог закона.

(4) За пружање услуга из става 1. овог члана пружаоци услуга морају имати запослена стручна лица (инструктори, тренери, скипери и сл.) који посједују одговарајућу лиценцу.

(5) Против рјешења из става 3. овог члана дозвољена је жалба министарству у року од 15 дана од дана достављања рјешења.

Члан 63.

Пружалац услуга из члана 62. став 2. овог закона је обавезан:

- а) да за пружање туристичких услуга обезбједи одговарајућу опрему и да исту одржава у складу са посебним стандардима и прописима,
- б) да прије него што започне пружање услуга посебном информацијом у писаном облику, те усменим путем упозна корисника туристичких услуга са врстама ризика код спровођења туристичких услуга из члана 62. став 1. овог закона,
- в) осигура кориснике туристичких услуга од посљедица несретног случаја,
- г) да упозна кориснике туристичких услуга о свим осигураним случајевима из полисе осигурања.

Члан 64.

(1) Пружалац услуга не смије започети са пружањем услуга прије него што корисник туристичких услуга не прочита и потпише писану изјаву о разумјевању, прихватању ризика и преузимању одговорности за евентуално насталу штету.

(2) У изјави из става 1. овог члана корисник туристичких услуга се обавезује да да неће потраживати накнаду штете од пружаоца услуга, осим накнада које су покривене полисом осигурања од одговорности.

(3) Лицима млађим од 18 година услуге из става 1. овог члана, могу се пружати само уз сагласност оба родитеља, односно законског заступника.

(4) Пружалац услуга ће одбити пружање услуга кориснику, који испуњава све услове утврђене овим законом, а за кога се сматра да је под утицајем алкохола или других опојних средстава.

(5) Забрањено је конзумирање алкохола и других опојних средстава током обављања дјелатности из члана 62. став 1. овог закона.

Члан 65.

(1) Стручно лице из члана 62. став 4. овог закона, је обавезно да:

- а) прије почетка пружања услуга усмено обавјестити кориснике туристичких услуга о сигурносним захтјевима, тзв. сигурносни извјештај,
- б) сачини План путовања, те са садржајем истог упозна све кориснике туристичких услуга,,
- в) обезбједи заштиту животне средине за вријеме пружања туристичких услуга из члана 62. став 1. овог закона,
- г) провјере техничку исправност опреме корисника туристичких услуга,
- д) благовремено обавјести претпостављене о почетку и зваршетку путовања,
- ђ) обавјести надлежне органе у случају несретног догађаја,
- е) води Дневник о свакој учињеној услузи.

(2) Министар ће у сарадњи са министрима надлежним за послове водопривреде, екологије и спорта правилником прописати начин пружања услуга које укључују остале спортско-рекреативне и авантуристичке активности, као и туристичких услуга на дивљим водама, као и правилник о изгледу и садржају Плана путовања и Дневника путовања.

Туристичке услуге у осталим облицима туристичке понуде

Члан 66.

(1) Туристичке услуге могу се пружати и у осталим облицима туристичке понуде: здравственом, културном, конгресном, омладинском, планинском туризму, вјерском, бањском туризму и сл.

(2) Туристичке услуге у здравственом и бањском туризму пружају се у складу са посебним прописима.

(3) Туристичке услуге из става 1. овог члана могу пружати привредна друштва или предузетници уколико није другачије регулисано у посебним прописима.

(4) Услугама у конгресном туризму у смислу овог закона сматра се скуп туристичких услуга везаних за организовање научних, политичких, стручних, културних, спортских и других скупова, прихват и смјештај учесника, приређивање културно-забавних и других манифестација везаних за организацију слободног времена учесника, као и привређивање пратећих приредби (изложбе, презентације производа, продаја производ и сл.).

(5) Услугама у омладинском туризму у смислу овог закона сматра се организовање и спровођење боравка туриста у омладинским хотелима-хостелима, или другим објектима предвиђених за омладину (студентски и омладиснки домови, кампови), као и организовање културно-забавних, музичких, едукативних и других програма и саджаја везаних за боравак омладине.

(6) Министар ће посебним правилником прописати начин пружања осталих туристичких услуга из става 1. овог члана, у складу са Стратегијом и посебним програмима развоја туристичког производа.

Остале туристичке услуге

Члан 67.

(1) Осталим туристичким услугама у смислу овог закона сматрају се: услуге на купалиштима, изнајмљивање прибора и опреме за купање на купалиштима и скијање на води, изнајмљивање сунцобрана и лежаљки, изнајмљивање скијашке, риболовне опреме, изнајмљивање опреме за обављање спортских и рекреативних активности, изнајмљивање опреме за обављање различитих врста туристичких услуга из овог закона и сл.

(2) Услуге из става 1. овог члана могу пружати привредна друштва или предузетници под условом да прибаве рјешење надлежног органа јединице локалне самоуправе у складу са чланом 22. овог закона.

(3) Лица из става 1. овог члана обавезни су кориснике својих услуга осигурати од посљедица несрећног случаја.

(4) Надлежни орган у рјешењу одређује мјесто и вријеме пружања услуга из става 1. овог члана.

(5) Купатлишта су подручја намијењена за организовано купање и подручја на којима није забрањено купање и које се као такво традиционално практикује.

(6) Купалиште проглашава надлежни орган у складу са прописом који регулише кориштење и употребу вода.

(7) На уређеном и изграђеном купатилишту мора бити организована спасилачка служба, купалиште се мора редовно чистити и одржавати, те испуњавати санитарне услове и услове у погледу изградње пратећих објеката (кабине, свлационице, лежаљке и сл.)

(8) Пружалац услуга на купалишту дужан је да видно истакне назив купалишта и да пропише купалишни ред.

(9) Министар ће у сарадњи са министром за послове спорта, здравља, и водопривреде, правилником прописати услове за изнајмљивање опреме из става 1. овог члана, као и минимално-техничке услове за пружање туристичких услуга на купалишту.

Услуге изнајмљивања возила

Члан 68.

(1) Услугама изнајмљивања возила (rent-a-car) возила (rent-a-car) сматра се изнајмљивање путничких аутомобила без возача.

(2) Посебна врста изнајмљивања возила је изнајмљивање путничких аутомобила са услугама возача (limo service).

(3) Возач из става 2. овог члана мора имати најмање пет година возачког искуства и положен одговарајући стручни испит.

(4) Услуге из ст. 1. и 2. овог члана може да пружа привредно друштво или предузетник, које се региструје и евидентира у складу са законом којим се уређује регистрација привредних субјеката и у складу са овим законом.

Члан 69.

(1) Возила која су предмет изнајмљивања не могу да буду старија од пет година и морају да испуњавају услове утврђене прописима о безбједности саобраћаја на путевима.

(2) Пружалац услуга изнајмљивања возила из члана 70. овог закона мора да има најмање три регистрована моторна возила, обезбјеђено сервисирање и паркинг простор за сва моторна возила.

(3) Министар ће у сарадњи са министром надлежним за послове саобраћаја правилником прописати начин пружања туристичких услуга изнајмљивања возила.

VII ПРОМОЦИЈА И УНАПРЕЂЕЊЕ ТУРИЗМА

Туристичке организације

Члан 70.

(1) Послови на промоцији и унапређењу туризма су послови информативно-пропагандне дјелатности у туризму, формирање и развој информационог система у туризму Републике Српске и остваривање регионалне и међународне сарадње у области туризма.

(2) Туристичке организације се организују као јавне установе основане с циљем:

а) промоције туристичког производа Републике Српске, односно јединице локалне самоуправе,

б) подстицања и унапређења развоја постојећег туристичког производа,

в) подстицања и унапређења развоја новог туристичког производа,

г) унапређења и развијања свијести о значају туризма, привредним друштвеним, културним и мултипликативним ефектима туризма на цјелокупни привредни систем,

д) унапређење општих услова боравка туриста и пружања информација туристима.

(2) За обављање послова из ст 1. и 2. овог члана оснивају се туристичке организације.

Члан 71.

(1) Дјелатност туристичких организација подразумјева остваривање јавног интереса у области туризма и по правилу туристичке организације не могу обављати профитабилну дјелатност.

(2) Изузетно од става 1. овог члана туристичке организације могу:

- а) управљати туристичком инфраструктуром јединице локалне самоуправе, туристичког простора или туристичког мјеста, која им је дата на управљање одлуком оснивача,
- б) организовати манифестације и приредбе,
- в) објављивати комерцијалне огласе на својим промотивним материјалима,
- д) продавати сувенире, туристичке карте и брошуре, осим сопственог промотивног материјала,
- е) обављати и друге послове од јавног интереса који су у функцији развоја туризма и који нис у супротности са овим законом и другим прописима.

Члан 72.

Приходи туристичких организација су:

- а) приходи из буџета оснивача,
- б) приходи од боравишне таксе,
- в) приходи од туристичке накнаде (чланарине),
- г) приходи од обављања дјелатности из члана 71. став 2. овог закона,
- д) донације и други извори,
- ђ) кредитног задужења уз претходну сагласност оснивача.

Члан 73.

(1) Туристичке организације имају својство правног лица и уписују се у судски регистар.

(2) Рад туристичких организација је јаван.

(3) Јавност рада обезбјеђује се на начин прописан статутом туристичке организације.

(4) У погледу права, обавеза и одговорности запослених у туристичким организацијама примењују се прописи који се односе на установе из области јавних служби.

(5) У погледу осталих питања у раду туристичких организација која нису регулисана овим законом сходно се примјењују одговарајуће одредбе закона који регулише систем јавних служби.

Члан 74.

(1) Туристичке организације могу бити:

- а) Туристичка организација Републике Српске,
- б) Туристичка организација општине или града,
- в) међуопштинска туристичка организација (више општинских туристичких организација)

(2) Туристичке организације из ст. 1. тч. б и в. овог члана имају обавезне чланове, а могу имати и добровољне чланове у складу са одредбама овог закона.

(3) Обавезни чланови Туристичке организације из ст. 1. тч. б и в. овог члана су привредни субјекти који на територији јединице локалне самоуправе за коју се оснива туристичка организација, имају сједиште или пословну јединицу, односно издвојени пословни простор, а који према одредбама овог закона подлијежу обавези плаћања туристичке накнаде.

Члан 75.

(1) Органи управљања туристичких организација су:

- а) директор,
- б) управни одбор,

(2) Туристичке организације могу имати и друге органе у складу са овим законом и прописима који регулишу област јавних служби.

(3) Мандат члановима органа управљања туристичким организацијама траје четири године, а након истека манадата могу бити поновно именовани.

Члан 76.

(1) Основни акт туристичке организације је статут.

(2) Статут Туристичке организације садржи одредбе којима се ближе уређује назив и сједиште туристичке организације, дјелокруг рада и унутрашња организација туристичке организације, надлежност органа управљања и других тијела организације, начину одлучивања и гласања, заступање и представљање организација, права, обавезе и одговорности запослених, начин организовања послова, начин и поступак измјена статута и других општих аката, начин остваривања јавности рада, имовини туристичке организације и друга питања од значаја за пословање туристичких организација.

(3) Туристичка организација, која оснива организационе дијелове (представништва, бирое, филијале и сл.) статутом уређује њихову организацију, права и дужности, као и начин њиховог пословања и финансирања.

Члан 77.

(1) Туристичка организација је обавезна за сваку пословну годину утврдити програм рада и финансијски план.

(2) Приједлог акта из става 1. овог члана Туристичка организација из члана 74. став 1. тч. б) и в) овог закона обавезна је доставити ТОРС-у, прије упућивања истог оснивачу на разматрање.

(3) Програм рада и финансијски план за наредну годину туристичке организације обавезно садржи појединачно утврђене и планиране задатке, као и потребна финансијска средства за њихово извршавање.

(4) Туристичка организација која посједује туристичко-информативне бирое у оквиру програма рада посебно исказује податке из става 3. овог члана.

Члан 78.

(1) Туристичка организација је обавезна приходе из члана 72. став 1 тч.а), б) и в) овог закона користити у складу са њиховом намјеном, програмом и финансијским планом усвојеним од стране оснивача и у складу са овим законом.

(2) Туристичка организација је обавезна оснивачу поднијети финансијски извјештај о раду за претходну годину најкасније са истеком крајњег рока за усвајање финансијског извјештаја о пословању утврђеним посебним прописима.

(3) Након усвајања финансијског извјештаја и извјештаја о раду од стране оснивача туристичка организација из члана 74. став 1. тч. б) и в) овог закона обавезна су извјештај доставити ТОРС-у.

(4) Финансијски извјештај из става 3. овог члана, поред осталих података, обавезно садржи и податке о извршењу програма рада по појединачно утврђеним задацима, утрошена финансијска средства за њихову реализацију, податке о утрошеним средствима за рад туристичких организација, посебно податке о стеченим приходима по основу члана 72. став 1 тч.а), б) и в) овог закона и начина и сврху трошења средстава јавних прихода, остварење укупних прихода и укупни финансијски резултат пословања.

Члан 79.

(1) Послове на промоцији и унапређењу туризма од интереса за Републику Српску обавља Туристичка организација Републике Српске (у даљем тексту: ТОРС).

(2) Сједиште ТОРС-а је у Бања Луци.

Члан 80.

(1) ТОРС обавља следеће послове:

а) Промотивне активности у туризму:

1) програмира, организује и спроводи туристичку информативно-пропагандну дјелатност Републике Српске у земљи и иностранству у циљу промовисања њених туристичких вриједности,

2) припрема стратегију промоције туризма Републике Српске на домаћем и иностраном тржишту и стара се о реализацији усвојене стратегије промоције туризма на домаћем и иностраном тржишту,

3) обезбјеђује информативно-пропагандна средства којима се промовишу туристичке вриједности Републике Српске (издавачка дјелатност, огласна и аудиовизуелна средства, односи са јавношћу, наступи на сајмовима, специјализованим туристичким приредбама и манифестацијама, информативна дјелатност и друга промотивна средства),

4) формира и развија јединствени информациони систем у туризму Републике Српске и обезбјеђује његово повезивање са другим информационим системима у земљи и иностранству,

5) прикупљање свих врста туристичких информација ради обавјештавања јавности као и састављања и објављивања туристичког календара,

б) Програмске активности у туризму:

1) припрема и предлаже Министарству Стратегију промоције туризма Републике Српске,

2) обједињује туристичку понуду Републике Српске и предузима мјере и активности на креирању туристичког производа и туристичког имиџа, као и активности на формирању марке туристичког мјеста, јединице локалне самоуправе, туристичког подручја,

3) предузима активности на иновирању постојећег туристичког производа Републике Српске,

4) сарађује на пословима везаним за стандардизацију и класификацију туристичког производа,

5) прати стање на туристичком тржишту и ради на истраживању туристичког тржишта с циљем позиционирања туристичког производа на иностраном туристичком тржишту,

6) прати и анализира кретања на домаћем и иностраним тржиштима и организује истраживања туристичког тржишта од интереса за информативно-пропагандну дјелатност Републике Српске,

7) у сарадњи са Министарством, предузима мјере и активности на развоју и промоцији туризма у туристички неразвијеним дијеловима Републике Српске,

8) оснивања и организовања туристичких представништава у иностранству и информативних центара у земљи, самостално или у сарадњи са другим субјектима.

в) Координаторске активности у туризму:

1) прати реализацију и анализира планове и програме рада туристичке организације из члана 74. став 1. тч. б) и в) овог закона,

2) утврђује смјернице у изради планова и програма рада туристичке организације из члана 74. став 1. тч. б) и в) овог закона,

3) усклађује интересе, пружа подршку и координира начине извршења свих планских и програмских задатака туристичке организације из члана 74. став 1. тч. б) и в) овог закона ,

4) остварује сарадњу са агенцијама и осталим привредним субјектима у туризму,

5) усмјерава и координира иницијативе и активности привредних субјеката и других организација на формирању и пласману туристичког производа,

6) координира и обједињава промотивне активности туристичких, предузећа, носилаца те активности на нивоу општина, односно градова и других субјеката у области туризма у циљу обезбјеђивања јединственог наступа туризма Републике Српске на домаћем и иностраним тржиштима и остварује сарадњу са одговарајућим органима и организацијама у земљи ради остваривања јединствене

политике у области промоције туризма земље на домаћем и иностраним тржиштима,

7) сарађује са националним туристичким организацијама у другим земљама, међународним и регионалним организацијама у области туризма и предлаже одлуку Влади Републике Српске путем Министарства за укључивању Републике Српске у мултинационалне и регионалне програме и програме развоја и промоције туризма.

8) утврђује јединствене стандарде у погледу уређења опреме и услуга у туристичко-информативним центрима на територији Републике Српске,

9) утврђује програме постављања туристичке сигнализације и координирања активности свих туристичких организација на територији Републике Српске у овој области.

(2) ТОРС обавља и друге активности којима се обезбеђује успјешно спровођење промоције туризма, као и остале активности од јавног интереса који су наложени од стране министарства."

(3) ТОРС је обавезан, приликом израде Стратегије промоције туризма Републике Српске, а прије упућивања исте Министарству, обавити јавну расправу са туристичким организацијама из члана 74. став 1. тч. б) и в) овог закона.

Члан 81.

(1) ТОРС може да оснива своја представништва и испоставе у иностранству.

(2) ТОРС сарађује са иностраним сродним организацијама из области туризма и може бити члан међународних туристичких организација.

Члан 82.

(1) Органи управљања ТОРС-а су: управни одбор и директор.

(2) Чланове управног одбора и директора именује и разријешава Влада на приједлог министарства, након спроведеног поступка јавне конкуренције.

(3) Органи управљања ТОРС-а именују се на период од четири године.

(4) Поред органа из става 1. овог у оквиру ТОРС-а обавезно се формира и Туристичка скупштина.

Члан 83.

(1) Управни одбор ТОРС-а има три члана.

(2) Два члана управног одбора ТОРС-а именују се из реда стручних лица из области туризма, који имају високу стручну спрему економског или туристичког-угоститељског смјера и најмање пет година радног искуства у струци.

(3) Једног члана Управног одбора ТОРС-а делегира Привредна комора Републике Српске.

(4) Управни одбор ТОРС-а надлежан је да :

а) доноси статут ТОРС-а;

б) усваја годишњи програм рада са финансијским планом;

в) усваја годишњи извјештај о пословању и завршни рачун;

г) усваја правилник о систематизацији радних мјеста,

д) доноси одлуку о оснивању представништва у иностранству и информативних центара у земљи,

ђ) одлучује о коришћењу средстава ускладу са законом и статутом ТОРС-а,

е) сазива сједнице Туристичке скупштине,

ж) одлучује о саставу, начину избора и рада чланова Туристичке скупштине,

з) обавља и друге послове утврђене законом и статутом.

(5) Акта из става 1. тч. а), б), в) и д) овог члана доносе се уз сагласност Владе.

(6) Акта из става 1. тч. г) и ж) овог члана доносе се уз сагласност Министарства.

Члан 84.

(1) Директор представља и заступа ТОРС, организује и руководи радом ТОРС-а, заједно са Туристичком скупштином предлаже годишњи програм рада са финансијским планом Управном одбору, самостално предлаже акте из члана 83. став 4. овог закона које усваја Управни одбор, извршава одлуке Управног одбора и предузима мјере за њихово спровођење, стара се о законитости рада ТОРС-а, одговара за коришћење и располагање имовином, сазива сједницу Туристичке скупштине и врши друге послове утврђене законом и статутом.

(2) Припремне радње за оснивање Туристичке скупштине обавља директор ТОРС-а.

(3) За директора ТОРС-а може бити именовано лице са високом стручном спремом економског или туристичко-угоститељског смјера, најмање пет година радног искуства у струци и са најмање три године радног искуства на руководећим пословима у туристичком сектору и активним знањем једног свјетског језика на нивоу С1 у складу са СЕФ-стандардима.

Члан 85.

(1) Туристичку скупштину ТОРС-а чине чланови, односно директор или овлашћени представник туристичких организација из члана 74. став 1. тч. б) и в) овог закона, на начин и под условом који се утврди Статутом ТОРС-а, тако да је свака туристичка организација из члана 74. став 1. тч. б) и в) овог закона заступљена са најмање једним чланом.

(2) Већи број чланова Туристичке скупштине ТОРС-а, утврђује се одлуком Управног одбора и одређује у зависности од броја постојећих туристичких организација из члана 74. став 1. тч. б) и в) овог закона, сразмјерно њиховом туристичком значају и учешћу у укупном приходу ТОРС-а.

(3) Министарство даје сагласност на одлуку Управног одбора ТОРС-а из става 2. овог члана.

(4) Чланови Туристичке скупштине учествују у изради основних програмских и планских докумената ТОРС-а, на годишњем нивоу, усаглашавају ставове о заједничким промотивним активностима свих туристичких организација у Републици Српској на домаћим и иностраним тржиштима и њиховом заједничком наступу на туристичким тржиштима, одлучује и о другим питањима везаним за развој туризма у складу са статутом ТОРС-а.

(5) У обављању послова из става 1. овог члана органи управљања ТОРС-а су обавезни најмање два пута годишње одржати сједницу Туристичке скупштине ТОРС-а.

(6) Извјештај, са приједлогом мјера и закључка о одржаним активностима из става 4. овог члана доставља се Министарству у року од 15 дана од завршетка сједнице Туристичке скупштине.

Члан 86.

(1) Надзор над радом органа управљања ТОРС-а врши Влада и Министарство.

(2) У вршењу надзора Министарство је овлашћено да:

а) захтјева извјештаје и податке о раду,

б) утврди стање извршавања послова, упозори на уочене неправилности и одреди мјере и рок за њихово отклањање,

в) издаје инструкције,

г) наложи предузимање послова које сматра потребним,

д) покрене поступак за утврђивање одговорности,

ђ) предложи Влади да предузме мјере за које је овлашћена.

(3) У случају да органи управљања ТОРС-а не поступе у складу са чл. 77, 78 и 85 став 6. овог закона Министарство ће упутити приједлог Влади за покретање поступка утврђивања њихове одговорности.

(4) У вршењу надзора Министарство је обавезно Влади Републике Српске поднети извјештај о раду ТОРС-а, који садржи: оцјену законитости рада органа управљања ТОРС-а, оцјену финансијског пословања ТОРС-а, оцјену степена реализације програма рада и оцјену намјенског трошења средстава јавних прихода из члана 72. став 1 тч. а), б) и в) овог закона.

Туристичке организације општина и градова

Члан 87.

(1) У циљу валоризације, очувања и заштите туристичких вриједности на територији јединице локалне самоуправе, општина, односно град у оквиру својих права и дужности у области туризма обезбјеђују:

а) промоцију туризма јединице локалне самоуправе,

б) израду програма развоја туризма и одговарајућих планских аката у складу са прописом о планирању и уређењу простора, за туристичка мјеста на територији општине, односно града,

в) унапређење општих услова за прихват и боравак туриста у туристичким мјестима (комунално опремање и одржавање, подстицање изградње спортско-рекреативних и других пратећих садржаја јавног карактера од интереса за туризам и др.),

г) усмјеравање и координацију активности носилаца туристичке понуде на обogaћивању и подизању нивоа квалитета туристичких и комплементарних садржаја и стварању атрактивног туристичког производа у туристичким мјестима,

д) организовање туристичке информативно-пропагандне дјелатности, културних, спортских и других манифестација од интереса за унапређење туризма општине, односно града.

(2) Општина, односно град усклађује своје програмске активности на организовању туристичке информативно-пропагандне дјелатности са програмима рада ТОРС-а.

Члан 88.

(1) За обављање послова из члана 87. овог закона јединица локалне самоуправе основа локалну туристичку организацију општине или града.

(2) Туристичка организација општине или града обавља сљедеће послове:

а) промоцију туризма јединице локалне самоуправе,

- б) унапређење и промоцију изворних вриједности (традиција, обичаји, етнолошко благо и др.) јединице локалне самоуправе у којем је основана туристичка организација,
- в) стварање претпоставки за валоризацију туристичких ресурса општине или града,
- г) сарадња и координација с привредним субјектима који обављају туристичку или остале дјелатности које су директно или индиректно повезане са туристичком дјелатношћу, ради заједничког договарања, утврђивања и спровођења политике развоја туризма и његове промоције у оквиру стратегије развоја општине или града,
- д) промоција и организовање културних, умјетничких, спортских и других скупова и манифестација које доприносе развоју туристичке понуде мјеста, општине, односно града,
- ђ) подстицање развоја подручја општине или града која нису или су недовољно укључена у туристичку понуду општине или града,
- е) подстицање и организација активности усмјерених на заштити и одржању културно-историјских споменика и других материјалних добара од интереса за туризам и њихово укључивање у туристичку понуду,
- ж) организовање акција у циљу очувања туристичког простора, унапређивања туристичког округа и заштите човјекове околине на подручју општине или града,
- з) израда програма и планова промоције туризма у складу са стратегијом промоције туризма и програмских активности ТОРС-а,
- и) реализовање програма боравка студијских група, пружање осталих сервисних информација и услуга туристима,
- ј) сарадња са удружењима, невладиним организацијама из области туризма,
- к) сарадња са другим туристичким организацијама у Републици Српској,
- л) обрада података о броју и структури туриста на подручју општине или града и на подручју туристичке организације у цјелини, те прикупљање и обрада свих других показатеља битних за праћење извршења постављених циљева и задатака и то најмање једном у шест мјесеци на годишњем нивоу,
- љ) спровођење анкета и других истраживања у циљу утврђивања оцјене квалитета туристичке понуде на територији општине или града,
- м) израду извјештаја о извршењу задатака, анализа и оцјена остварења програма рада и финансијског плана туристичке организације општине или града,
- н) израду извјештаја и информација за потребе ТОРС-а,
- њ) оснивање туристичко-информативних центара,
- о) учествовање у дефинисању циљева и политике развоја на нивоу јединице локалне самоуправе,
- п) прикупљање података за потребе информисања туриста,
- р) посредовање у пружању услуга физичких лица у сеоском домаћинству, као и у пружању услуга физичких лица у изнјамљивању апартмана, соба и кућа,
- с) обезбјеђивање и израда информативно-пропагандног материјала којим се промовишу туристичке вриједности јединице локалне самоуправе, као штампане публикације, аудио и видео промотивни материјал, интернет услуге, сувенири, презентације,
- т) сарађује са надлежним органом општине или града при одлучивању радног времена угоститељских објеката на територији јединице локалне самоуправе,
- у) обављање и других послова и ради од интереса за промоцију туризма на подручју општине или града у складу са прописима.

Члан 89.

(1) У погледу надлежности директора и Управног одбора туристичке организације општине и града сходно се примјењују одредбе овог закона и закона који регулише рад јавних служби.

(2) За директора туристичке организације општине и града може бити именовано лице са високом стручном спремом економског или туристичко-угоститељског смјера и најмање три године радног искуства у струци.

Члан 90.

(1) Управни одбор туристичке организације општине и града састоји се од најмање три члана.

(2) Један члан Управног одбора туристичке организације општине и града именује се из реда стручног лица из области туризма, које има високу стручну спрему економског или туристичко-угоститељског смјера и најмање три године радног искуства у струци.

(3) Један члан Управног одбора туристичке организације општине и града именује се из реда представника удружења хотелијера или удружења путничких агенција лица које дјелује на подручју јединице локалне самоуправе за коју је основана туристичка организација општине или града.

(4) Преостали члан Управног одбора туристичке организације општине и града бира се као представник асоцијације или удружења обвезника туристичке накнаде, осим обвезника туристичке накнаде из става 3. овог члана, или као представник привредне коморе или занатско-предузетничке коморе јединице локалне самоуправе, уколико није основано удружење обвезника туристичке накнаде.

(5) Уколико није могуће извршити избор једног члана туристичке организације општине и града на начин из ст. 3. и 4. овог члана, преостали члан се бира из реда привредних субјеката који су обвезници плаћања туристичке накнаде на територији јединице локалне самоуправе за коју је основана туристичка организација општине или града.

(6) У случају да се Управни одбор туристичке организације општине или града састоји од више од три члана, тада број чланова Управног одбора који се бирају на начин из ст. 3. 4. или 5 мора износити најмање 50% од укупног броја чланова Управног одбора.

(7) Чланови Управног одбора туристичке организације општине и града који се бирају на начин из ст. 3., 4. и 5. овог члана морају испуњавати услове из става 2. овог члана у погледу стручне спреме и радног искуства.

Члан 91.

(1) Обавезно чланство у туристичкој организацији општине или града субјекти из 74. став 3. овог закона заснивају даном оснивања туристичке организације општине или града, односно даном почетка обављања дјелатности из члана 101. овог закона привредног субјекта на територији јединице локалне самоуправе на којој је основана туристичка организација.

(3) На престанак обавезног чланства у туристичкој организацији општине или града не утиче привремена обустава дјелатности, као ни сезонско обављање дјелатности.

(4) Обавезно чланство у туристичкој организацији општине или града престаје даном престанка рада туристичке организације или даном одјаве, односно престанка обављања дјелатности привредног субјекта из члана 101. овог закона у складу са прописима који регулишу рад привредних субјеката.

Члан 92.

(1) Остали привредни субјекти и друге организације са територије јединице локалне самоуправе који нису обавезни чланови туристичке организације општине или града из члана 74. став 3. овог закона могу постати њени чланови на добровољној основи.

(2) О захтјеву субјеката из става 1. овог члана одлучује Управни одбор туристичке организације општине или града.

(3) Добровољни чланови туристичке организације општине или града имају иста права и обавезе, као и обавезни чланови.

Члан 93.

(1) На територији јединице локалне самоуправе у којој има једно или више туристичких мјеста, Туристичка организација општине или града, може основати посебне организационе дијелове-туристичко информативне бирое (у даљем тексту: биро).

(2) Биро нема својство правног лица и обавља послове:

а) пружања основних информација туристима у вези са њиховим смјештајем и боравком у туристичком мјесту ,

б) промоције и подршке у организовању традиционалних манифестација, забавног, спортског и културног карактера у туристичком мјесту,

в) активног учествовања у пројектима усмјереним на очување животне средине,

г) праћења туристичког промета у туристичком мјесту,

д) сарадње са локалном туристичком привредом,

ђ) сарадње са осталим субјектима на територији општине који директно или индиректно учествују у креирању локалног туристичког производа,

е) друге послове у складу са статутом туристичке организације општине или града.

Члан 94.

Међуопштинска туристичка организација

(1) За територију двије или више јединица локалне самоуправе може се на основу споразума надлежних органа јединица локалне самоуправе, основати заједничка, међуопштинска туристичка организација.

(2) Организација из става 1. овог члана, може настати:

а) на основу удруживања двије или више постојећих туристичких организација општина и градова у јединствену међуопштинску туристичку организацију,

б) на основу одлука надлежних органа јединица локалне самоуправе на којима претходно није била основана туристичка организација општине, града из члана 74. став 1. тачка б) овог закона.

(3) На сва питања у вези са начином рада туристичке организације из става 1. овог члана сходно се примјењују одредбе овог закона које се односе на рад туристичких организација општина или градова.

(4) Поред садржаја статута из члана 76. став 2. овог закона, статут међуопштинске туристичке организације садржи одредбе о начину финансирања и дјеловања организације, мјесту и начину обављања послова, начину избора и одлучивања представника Туристичке скупштине, као и одредбе о осталим питањима у вези са радом међуопштинске туристичке организације.

Члан 95.

(1) Уколико се међуопштинска туристичка организација оснива за територију на којој већ постоји једна или више туристичких организација општина или градова, надлежни орган тих основаних туристичких организација општина или градова обавезан је донијети одлуку о престанку рада туристичке организације општине, односно града.

(2) Међуопштинска туристичка организација је правни сљедбеник туристичких организација општина или градова које престају са радом њезиним оснивањем.

(3) Дјелокруг рада, начин финасирања, као и међусобна права и обавезе међуопштинске туристичке организације и оснивача из става 1. овог члана уређују се уговором.

Члан 96.

Туристичка организација из члана 94. овог закона, обавља сљедеће послове:

- а) доноси годишњи програм и планове промотивних активности у складу са старетгијом промоције и у складу са плановима и програмима ТОРС-а;
- б) координира активности привредних и других субјеката у вези са промоцијом туризма на територији више јединица локалне самоуправе;
- в) прикупља све врсте туристичких информација ради обавјештавања јавности;
- г) обезбјеђује информативно-пропагандни материјал којим се промовишу туристичке вриједности јединица локалне самоуправе (штампане публикације, аудио и видео промотивни материјал, интернет презентација, сувенири итд.),
- д) обавља послове из члана 88. овог закона на подручју више јединица локалне самоуправе,
- е) предузима друге активности на промоцији туризма у складу са оснивачким актом и статутом.

Члан 97.

(1) Туристичка организација, уз сагласност оснивача, у циљу планирања, координације и управљања туристичким активностима, може са другом туристичком организацијом, привредним друштвом, другим правним лицем или предузетником који обавља дјелатност из области саобраћаја, туризма, угоститељства, промета робе и услуга, културе, спорта, информисања, конгресних и сајамских активности, основати организацију за оперативне, маркетиншке и промотивне послове у складу са посебним прописом из области јавно-приватног партнерства.

(2) Дјелокруг рада, начин финасирања, као и међусобна права и обавезе туристичке организације и оснивача из става 1. овог члана уређују се уговором.

Члан 98.

(1) Туристички потенцијали, као и садржаји туристичке понуде обиљежавају се одговарајућим симболима и знацима (у даљем тексту: туристичка сигнализација).

(2) Министар прописује садржину и начин истицања туристичке сигнализације.

(3) Туристичке организације брину се о мјесту постављања и начину истицања туристичке сигнализације.

VIII ТУРИСТИЧКА НАКНАДА

Члан 99.

Обвезници туристичке накнаде

(1) Туристичка накнада је износ који привредни субјекти одређени овим законом на подручју јединице локалне самоуправе, односно на подручју туристичког мјеста као члански допринос, плаћају туристичким организацијама из члана 74. овог закона за коришћење погодности у обављању дјелатности које су директно или индиректно повезане са туристичком дјелатношћу.

(2) Члански допринос плаћају привредна друштва или предузетници који на подручју јединице локалне самоуправе имају сједиште, пословну јединицу или издвојени пословни простор, а који

остварују приход обављањем туристичке, угоститељске дјелатности, пружају услуге у туризму или обављају другу дјелатност непосредно повезану са туризмом у складу са чланом 104. овог закона (у даљем тексту: обвезници туристичке накнаде).

(3) Обвезници плаћања туристичке накнаде су и физичка лица која туристима издају куће, станове, апартмане и собе, као и власници кућа за одмор, у случајевима када своје куће издају трећим лицима.

Члан 100.

(1) Туристичка накнада се утврђује посебно за привредна друштва и предузетнике према категорији туристичког мјеста и разврставању дјелатности које имају директну или индиректну везу са туризмом.

(2) Дјелатности из става 1. овог члана разврставају се у групе у зависности од нивоа повезаности оствареног прихода са туризмом, тако да су у првој групи заступљене дјелатности чији је приход највише непосредно зависан од туризма, а у посљедној групи су разврстане дјелатности чији приход најмање зависи од обављања туристичке дјелатности.

Члан 101.

Туристичку накнаду дужно је да плаћа правно лице које обавља сљедеће дјелатности одређене Законом о класификацији дјелатности и регистру јединица разврставања („Службени гласник Републике Српске“, бр. 113/04 и 110/05):

ПРВА ГРУПА

Г - Трговина на велико и трговина на мало; оправка моторних возила, мотоцикала и предмета за личну употребу и домаћинство

50.500 Трговина на мало моторним уљима и мазивима

Х – Угоститељство

И – Саобраћај, складиштење и комуникације

60.101 Превоз путника и робе

60.211 Превоз путника у друмском саобраћају

60.212 Превоз путника у градском саобраћају

60.230 Остали превоз путника у копненом саобраћају

61.200 Ваздушни саобраћај, линијски

62.200 Ваздушни саобраћај, ванредни (чартер)

63.300 Дјелатност путничких агенција и туроператора; остале услуге туристима

Ј – Финансијско посредовање

66.030 Остало осигурање

67.130 Помоћне дјелатности у финансијском посредовању, д.н

67.200 Помоћне дјелатности за осигурање и пензијске фондове

К - Пословање некретнинама, изнајмљивање и пословне дјелатности

74.401 Приређивање сајмова

74.402 Остале услуге рекламе и пропаганда

О – Остале јавне, комуналне, друштвене, социјалне и личне услужне дјелатности

- 92.130 Приказивање филмова
- 92.320 Дјелатност објеката за културне потребе
- 92.330 Вашарске дјелатности и дјелатности забавних паркова
- 92.521 Дјелатност музеја
- 92.610 Дјелатност спортских објеката и стадиона
- 92.720 Остале рекреативне дјелатности, д.н.

ДРУГА ГРУПА

Г - Трговина на велико и трговина на мало; оправка моторних возила, мотоцикала и предмета за личну употребу и домаћинство

- 50.200 Одржавање и оправка моторних возила
- 52.2 Трговина на мало храном, пићима и дуваном у специјализованим продавницама
- 52.3 Трговина на мало фармацеутским, медицинским, козметичким и тоалетним препаратима
- 52.482 Трговина на мало сатовима, накитом, фотографском, оптичком и сличном опремом
- 52.483 Трговина на мало спортском опремом
- 52.484 Трговина на мало играма и играчкама
- 52.730 Оправка сатова и накита

И – Саобраћај, складиштење и комуникације

- 60.220 Такси – превоз
- 63.110 Претовар терета
- 63.222 Услуге у ријечном и језерском саобраћају
- 63.230 Остале пратеће дјелатности у ваздушном саобраћају
- 63.400 Дјелатности других посредника у саобраћају

К - Пословање некретнинама , изнајмљивање и пословне дјелатности

- 71.100 Изнајмљивање аутомобила
- 71.210 Изнајмљивање осталих копнених и саобраћајних средстава
- 71.220 Изнајмљивање средстава за превоз воденим путевима
- 71.230 Изнајмљивање ваздушних саобраћајних средстава
- 71.400 Изнајмљивање предмета за личну употребу и домаћинство, д.н
- 74.810 Фотографске услуге

О – Остале јавне, комуналне, друштвене, социјалне и личне услужне дјелатности

- 92.310 Умјетничко и књижевно стваралаштво и сценска умјетност
- 92.340 Остале забавне дјелатности, д.н
- 92.522 Заштита културних добара, природних и других знаменитости
- 92.530 Дјелатности ботаничких и зоолошких вртова и других природних резервата
- 92.620 Остале спортске дјелатности
- 92.710 Дјелатности коцкарница и кладионица

ТРЕЋА ГРУПА

А – Пољопривреда, лов и шумарство

01.412 Уређење и одржавање паркова, зелених и рекреационих површина

01.500 Лов, хватање дивљачи у замке (траперство), расплод дивљачи укључујући и припадајуће услуге

Б- Рибарство

05.012 Улов рибе на ријекама и језерима

05.020 Узгој рибе

ДЕ - Производња целулозе, папира и производа од папира; издавачка и штампарска дјелатност

22.110 Издавање књига

22.120 Издавање новина

22.130 Издавање часописа и сличних периодичних издања

22.140 Издавање звучних записа

22.150 Остала издавачка дјелатност

22.210 Штапање новина

22.220 Штапање, д.н

22.310 Умножавање (репродукција) звучних записа

22.320 Умножавање (репродукција) видео записа

22.330 Умножавање (репродукција) рачунарских записа

Е – Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом и водом

40.130 Дистрибуција и продаја електричне енергије

Ф - Грађевинарство

45.230 Изградња саобраћајница, аеродромских pista и спортских терена

Г - Трговина на велико и трговина на мало; оправка моториних возила, мотоцикала и предмета за личну употребу и домаћинство

50.10 Трговина моторних возила на велико

50.30 Трговина дијеловима и прибором за моторна возила

50.40 Трговина, одржавање и оправка мотоцикала, дијелова и прибора за мотоцикле

52.110 Трговина на мало у неспецијализованим продавницама, претежно хране, пића и дувана

52.120 Остала трговина на мало у неспецијализованим продавницама

52.450 Трговина на мало електричним апаратима за домаћинство, радио и телевизијским уређајима

52.470 Трговина на мало књигама, новинама и писаћим материјалом

52.500 Трговина на мало половном робом, у продавницама

52.740 Оправка д.н

И – Саобраћај, складиштење и комуникације

64 Пошта и телекомуникације

О – Остале јавне, комуналне, друштвене, социјалне и личне услужне дјелатности

92.120 Филмска и видео - дистрибуција

92.200 Радио и телевизијске дјелатности

92.400 Дјелатност новинских агенција

92.51 Дјелатност библиотека и архива

93.010 Прање и хемијско чишћење текстилних и крзнених предмета

93.020 Фризерски и други третмани за уљепшавање

93.040 Дјелатности за побољшање физичког стања и расположења

93.050 Остале услужне дјелатност, д.н

ИЛИ

(1) Накнаду је дужно да плаћа привредно друштво, односно предузетник које обавља дјелатности одређене Законом о класификацији дјелатности и регистру јединица разврставања („Службени гласник Републике Српске“, бр. 113/04 и 110/05), из области угоститељства, трговине на мало, финансијског посредовања, пословање са некретнинама, пољопривреде, шумарства и , саобраћаја, поште и телекомуникације, дистрибуције електричне енергије и осталих јавних, комуналних, социјалних и услужних дјелатности.

(2) Влада ће уредбом прописати врсте дјелатности из става 1. овог члана, те разврстати их у групе дјелатности према степену повезаности са туристичком дјелатношћу.

Члан 102.

(1) Обвезници туристичке накнаде организовани као привредна друштва из члана 101. овог закона плаћају накнаду у сљедећим процентима:

- а) субјекти разврстани у прву групу дјелатности 0,05% од основице,
- б) субјекти разврстани у другу групу дјелатности 0,03% од основице,
- в) субјекти лица разврстани у трећу групу дјелатности 0,02% од основице.

(2) Основица за обрачун туристичке накнаде привредном друштву је укупан приход остварен у дјелатностима наведеним у члану 101. овог закона.

(3) Укупан приход из става 1. овог члана чине сви приходи које је привредно друштво дужно да искаже у рачуну добити и губитка према одредбама Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 67/05).

(4) За сваку пословну јединицу ван сједишта привредног друштва утврђује се посебна основица или укупан приход за обрачун накнаде.

Члан 103.

(1) Обвезници туристичке накнаде организовани као предузетници из члана 101. овог закона плаћају туристичку накнаду у сљедећим процентима:

- (а) субјекти разврстани у прву групу дјелатности 0,03% од основице.
- (б) субјекти разврстани у другу групу дјелатности 0,02% од основице,
- (в) субјекте разврстани у трећу групу дјелатности 0,01% од основице.

(2) Основица за обрачун туристичке накнаде предузетнику који је обвезник плаћања пореза на доходак су укупна примања у књизи примања и издатака у складу са прописима о порезу на доходак који је остварен од обављања дјелатности из члана 101. овог закона.

(3) Основица из ст. 1. овог члана утврђује се појединачно за сваки издвојени пословни простор предузетника.

Члан 104.

(1) Обвезници туристичке накнаде плаћају накнаду на подручју јединице локалне самоуправе у којој имају сједиште, а за сваку пословну јединицу, односно издвојени пословни простор који се налази ван сједишта обвезника туристичке накнаде, на подручју јединице локалне самоуправе гдје се налази пословна јединица, односно издвојени пословни простор.

(2) Ако обвезник туристичке накнаде дјелатност обавља без пословног простора, туристичку накнаду плаћа на подручју јединице локалне самоуправе гдје обавља дјелатност.

(3) Уколико обвезник туристичке накнаде обавља више дјелатности из члана 101. овог закона, за сваку од тих дјелатности плаћа накнаду у сразмјери са укупним приходом оствареним од сваке те дјелатности примјеном стопа прописаним за сваку од дјелатности.

(4) Изузетно од става 2. овог члана, обвезник туристичке накнаде може накнаду платити и примјеном стопе прописане за дјелатност из члана 101. овог закона која је уписана у регистар надлежног органа и коју обвезник туристичке накнаде обавља као претежну дјелатност или у већем обиму у односу на остале дјелатности које су уписане у регистар надлежног органа, уколико је то повољније за обвезника туристичке накнаде.

(5) У случају обрачуна туристичке накнаде на начин из става 4. овог члана, основица обвезника туристичке накнаде је укупан приход у претежној дјелатности по којој је обвезник туристичке накнаде.

(6) Обвезнику туристичке накнаде смањује се основица за обрачун накнаде за дио укупног прихода оствареног у пословним јединицама или издвојеном пословног простору који са налазе ван јединице локалне самоуправе у којем је сједиште обвезника туристичке накнаде.

Члан 105.

(1) Обвезник туристичке накнаде туристичку накнаду уплаћује на рачун јавних прихода буџета Републике Српске.

(2) Корисници средстава туристичке накнаде су туристичке организације из члана 74. овог закона.

(3) Уплаћена средства туристичке накнаде расподјељују се корисницима средстава туристичке накнаде према сљедећем распореду:

- а) 80% средстава туристичкој организацији општине, односно града,
- б) 20% средстава Туристичкој организацији Републике Српске.

(4) Уколико је основана Међуопштинска туристичка организација 80% средства туристичке накнаде прикупљених на територији јединица локалне самоуправе за које је основана туристичка организација из члана 74. овог закона, припадају тој организацији.

(5) Уколико није основана туристичка организације општине или града, односно међуопштинска туристичка организација, сва средства прикупљена по основу наплате туристичке накнаде распоређују се на рачун Туристичке организације Републике Српске.

Члан 106.

(1) Туристичка накнада се не наплаћује у оквиру заштићеног природног или културног добра, ако привредни субјекат, односно организација која управља заштићеним природним или културним добром наплаћује накнаду за коришћење заштићеног природног односно културног добра.

(2) Привредно друштво које се са више од 50% средстава финансира из буџета Републике Српске или буџета јединице локалне самоуправе не плаћа туристичку накнаду.

Члан 107.

(1) Обвезник туристичке накнаде плаћа мјесечни предужам туристичке накнаде у висини једне трећине основице по обрачуну пословног резултата за претходну годину.

(2) Обвезник туристичке накнаде уплаћује накнаду на рачун јавних прихода до последњег дана у мјесецу за претходни мјесец.

(3) Коначан обрачун и уплату туристичке накнаде обвезници туристичке накнаде дужни су да изврше у корист рачуна јавних прихода Републике Српске у року од 15 дана по извршеној предаји завршног рачуна, односно коначног обрачуна.

(4) Уколико је обвезник туристичке накнаде у виду предужма плати већи износ накнаде него што је дужан по завршном рачуну, преплаћени дио враћа се на њен захтјев у складу са прописима из области пореског законодавства или се урачунава у сљедеће раздобље плаћања туристичке накнаде увећан за ескотну стопу.

Члан 108.

(1) Послове евиденције, обрачуна и контроле наплате туристичке накнаде од обвезника туристичке накнаде обавља Пореска управа Републике Српске.

(2) Обвезник туристичке накнаде доставља Пореској управи Републике Српске податке о основици за обрачун туристичке накнаде посебно за сједиште обвезника туристичке накнаде и посебно за сваку пословну јединицу или издвојени пословни простор.

(3) Податке из става 2. овог члана обвезник туристичке накнаде доставља на посебном обрасцу.

(4) Министар финансија, у споразуму са министром прописаће правилником облик и садржај обрасца за уплату туристичке накнаде из става 3. овог члана.

(5) Министар финансија, у споразуму са министром донеће упутство којим ће поближе дефинисати начин обрачуна и уплате туристичке накнаде.

Члан 109.

(1) Обрачун и наплата туристичке накнаде застарјева за три године од доспјелости обавезе плаћања накнаде.

(2) На односе који нису посебно уређени овим законом (принудна наплата, жалбени поступак, камата и др.) примјењују се одредбе закона којима се уређује порески поступак.

(3) Уколико обвезник туристичке накнаде не уплати накнаду у законом отврђеном износу и року поступиће се у складу са законом који регулише порески поступак.

Члан 110.

(1) Туристичка накнада представља јавни приход буџета Републике Српске, а средства прикупљена по основу уплате туристичке накнаде користе се за пројекте развоја и унапређења промоције туризма и туристичке понуде јединице локалне самоуправе и Републике Српске и то:

- а) информативно-пропагандна активност у туризму,
- б) учешће на сајмовима туризма у земљи и иностранству,
- в) организација туристичких манифестација,
- г) организација међународних конференција,
- д) едукација кадрова у туризму.

(2) Туристичке организације из члана овог закона обавезне су средства туристичке накнаде користити само за сврху утврђеном ставом 1. овог члана.

Члан 111.

(1) Надзор над намјенским трошењем средстава из члана 105. ст. 3. тачка а) и 4. овог закона, обавља надлежни орган јединице локалне самоуправе.

(2) Надзор над намјенским трошењем средстава из члана 105. став 3. тачка б) обавља Министарство.

(3) У поступку вршења надзора органи из ст. 1. и 2. овог члана могу захтјевати извјештаје, податке, материјале и друга обавјештења од туристичке организације.

(4) Туристичке организације су обавезне омогућити органима из ст. 1. и 2. овог члана спровођење надзора, као и доставити потпуне и тачне извјештаје и податке којим се доказује намјенско трошење средстава јавних прихода.

(5) Уколико у поступку надзора органи из ст. 1. и 2. овог закона утврде неправилности и незаконитости у погледу трошења средстава из члана 105. ст. 3. тч. а) и б) и 4. овог закона предузеће мјере у сврху отклањања уочених незаконитости и неправилности, а наручито:

- а) наложити мјере које се морају отклонити ради отклањања утврђених незаконитости и неправилности и одредити примјерени рок за њихово отклањање,
- б) наложити покретање постака за утврђивање одговорности запослених и одговорних лица у туристичкој организацији,
- в) предузети и друге мјере у складу са посебним прописима.

(6) Министарство ће доставити извјештај Влади о спроведеном надзору о начину трошења средстава из члана 105. ст. 3. тч. а) и б) и 4. овог закона.

IX РЕГИСТАР ТУРИЗМА

Члан 112.

(1) Министарство води посебан Регистар туристичких субјеката и туристичких организација из овог закона. (у даљем тексту: Регистар туризма).

(2) У Регистру туризма евидентирају се подаци о броју:

- а) туроператора,
- б) субагената,
- в) пружаоца ловно-туристичких услуга,
- г) пружаоца услуга у авантуристичком и спортско-рекреативном туризму,
- д) пружаоца услуга у осталим облицима туризма,

- ђ) пружаоца туристичких услуга у сеоском туризму,
 - е) туристичких водича,
 - ж) локалних туристичких водича,
 - з) туристичких пратилаца,
 - и) туристичка мјеста,
 - ј) привредних субјеката који пружају услуге изнајмљивања возила,
 - к) туристичких организација.
- (3) Министар ће посебним правилником дефинисати начин, садржај и изглед Регистра туризма.

Члан 113.

(1) Надлежни орган је обавезан Министарству полугодишње достављати податке о броју и врсти туристичких субјеката.

(2) Министар ће упутством прописати облик и садржај образаца за доставу података из става 1 овог члана.

Члан 114.

X ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР

(1) Надзор над примјеном одредаба овог закона и прописа донетих на основу овог закона врши министарство.

(2) Инспекцијски надзор над спровођењем овог закона врши тржишна инспекција у складу са овлашћењима утврђеним посебним законима.

(3) Инспекцијски надзор над примјеном овог закона у дијелу којим се уређује туристичка дјелатност на водама врши инспекција надлежна за област водопривреде и саобраћаја у складу са овлашћењима утврђеним посебним законима.

(4) Инспекцијски надзор над применом овог закона у дијелу испуњености санитарно-хигијенских и здравствених услова у објектима у којима се обавља туристичка дјелатност врши здравствено - санитарна инспекција у складу са овлашћењима утврђеним посебним законима.

(5) Инспекцијски надзор над применом овог закона у дијелу којим се уређује заштита животне средине врши инспекција надлежна за заштиту животне средине у складу са овлашћењима утврђеним посебним законима.

(6) Инспекцијски надзор над примјеном овог закона у дијелу којим се прописује поступање надлежног органа и туристичке организације врши управна инспекција у складу са овлашћењима утврђеним посебним законима. "

Члан 115.

(1) Ако у вршењу инспекцијског надзора тржишни инспектор утврди да овај закон није примјењен или је неправилно примјењен, дужан је да донесе рјешење којим налаже отклањање утврђених неправилности и одреди рок за њихово отклањање.

(2) тржишни инспектор је дужан да донесе рјешење о привременој забрани обављања туристичке делатности и пружању услуга, односно рада у објекту, ако се утврђене неправилности у остављеном року не отклоне.

(3) Забрана из става 2. овог члана траје до отклањања противправног стања које је проузроковало забрану.

Члан 116.

(1) У вршењу инспекцијског надзора тржишни инспектор ће донијети рјешење о затварању објекта, када се обавља туристичка дјелатност и пружају остале туристичке услуге од стране субјеката из овог закона, ако :

а) туристички субјекти из овог закона обављају туристичку дјелатност без посједовање рјешења за обављање те дјелатности,

б) ако туроператор обавља дјелатност организације туристичких аранжмана без посједовање лиценце министарства,

в) туристички субјект обавља дјелатност агенција, туристичке услуге на водама или пружа остале туристичке услуге из овог закона, а објекат, просторија и простор у којима се пружају услуге не испуњавају прописане опште минимално- техничке и друге законом прописане услове за обављање тих дјелатности,

г) туристички објект који се разврстава у категорију послује без одређене категорије,

д) се обавља дјелатност агенција које немају запослена стручна лица која испуњавају услове из чла. 35. и 42. овог закона,

ђ) ако туроператор приликом реализације туристичког пакет аранжмана не користи превозна средства у којима су путници осигурани,

ж) се надлежном инспектору онемогући вршење послова инспекцијског надзора.

(2) О затварању продајног објекта, односно другог продајног мјеста, тржишни инспектор је дужан сачинити записник и у року од 48 часова од часа затварања туристичког објекта, донијети рјешење против кога се може изјавити жалба Министарству у року од 15 дана од дана његовог достављања.

Члан 117.

(1) Испуњеност услова из члана 22. ст. 1. и 2. овог закона провјерава надлежна инспекција у редовном инспекцијском прегледу, а најкасније у року од 15 дана након доношења рјешења за обављање туристичке дјелатности из члана 22. став 4. овог закона.

(2) Након извршеног инспекцијског прегледа из става 1 овог члана, надлежан инспектор сачињава записник о извршеном инспекцијском прегледу.

(3) Уколико се у инспекцијском прегледу утврди да за пословни простор за који је добио одобрење за обављање туристичке дјелатности туристички субјекта не посједује употребну дозволу из члана 22. став 3 овог закона, надлежни инспектор о томе обавјештава орган управе надлежан за област уређења простора.

(3) Уколико се инспекцијским прегледом утврди да нису испуњени услови из члана 22. ст. 1. , 2. и 3. овог члана, надлежни инспектор обавезан је да предузме мјере и радње у складу са одредбама овог закона.

Члан 118.

(1) У погледу правила поступка инспекцијског надзора, осталих овлашћења надлежног инспектора, као и жалбеног поступка, примјењују се одговарајуће одредбе закона који регулише област инспекција у Републици Српској.

(2) Против решења надлежног инспектора може се изјавити жалба министарству у року од 15 дана од дана пријема рјешења инспектора.

(3) Жалба против рјешења инспектора не одлаже извршење рјешења инспектора.

XI КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 119.

(1) Новчаном казном у износу од 3.500 до 15.000 КМ казниће се за прекршај туристички субјект као привредно друштво ако:

а) обавља дјелатност туроператора без посједовања одобрења за рад надлежног органа, односно лиценце министарства из члана 22. и 38. став 1., овог закона.

б) обавља дјелатност туроператора, а не обезбједи јемство и уговор о осигурању од одговорности из члана 35. ст. 3.4, и 5. овог закона,

в) обавља дјелатност субагента, нуди и продаје туристичка путовања организатора туроператора са којим нема закључен посреднички уговор о путовању (члан 43. став 1),

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 1.500 КМ до 5.000 КМ."

(3) За прекршај из става 1. тч б). и в). овог члана казниће се за прекршај предузетник новчаном казном у износу од 2.000 КМ до 10.000 КМ.

Члан 120.

(1) Новчаном казном у износу од 2.000 до 10.000 КМ казниће се за прекршај туристички субјект као привредно друштво ако:

а) поднесе писмену изјаву о испуњености минимално- техничких услова са нетачним подацима из члана 22. овог закона,

б) обавља дјелатност из члана 59. став 4, 62. став 3., овог закона без посједовања одобрења за рад надлежног органа у складу са чланом 22. овог закона,

в) обавља туристичку дјелатност у објекту који подлијеже обавезној категоризацији према одредбама овог закона без рјешења о утврђеној категорији ,

г) обавља дјелатност субагента без обезбјеђеног јемства из члана 42. став 3, овог закона,

д) обавља дјелатност субагента без рјешења из члана 22, а у вези са чланом 42. став 2. овог закона,

ђ) обавља дјелатност туроператора или субагента, а у поступку инспекцијске контроле из члана 117. овог закона се утврди да не испуњава прописане услове у погледу пословних просторија, уређаја и опреме из члана 28. став 1., а у вези са чл. 35. и 42. овог закона.

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 1.000 КМ до 4.000 КМ.

(3) За прекршај из става 1. овог члана казниће се за прекршај предузетник новчаном казном у износу од 1.500 КМ до 8.000 КМ. "

Члан 121.

(1) Новчаном казном у износу од 1.500 КМ до 8.000 КМ казниће се за прекршај туристички субјект као привредно друштво ако:

а) обавља туристичку дјелатност ван сједишта, а није образовало пословну јединицу, односно огранак,

б) обрачунава различите цијене домаћим и страним држављанима из члана 21. став 4. тачка в) овог закона,

в) обавља дјелатност агенција, а за свако појединачно путовање са путником не закључи уговор о путовању из члана 29. став 1. тачка а.,

- г) обавља дјелатност агенција, а не води књигу жалби из члана 29. став 1. тачка в),
- д) обавља дјелатност агенције а не евидентира на прописан начин уговоре закључене са трећим лицима којима је повјерено извршење услуга из програма путовања и другу пратећу документацију из члана 29. став 1., тачка г). овог закона,
- ђ) обавља дјелатност агенције, а не утврди опште услове путовања и програм путовања у у складу са овим законом и законом којим се уређују облигациони односи (чл. 31. став 1. и 32. став 1),
- е) обавља дјелатност агенције у супротности са чланом 33. овог закона,
- ж) путнику не надокнади штету у року из члана 33. овог закона,
- з) обавља дјелатност туроператора а путнику приликом уплате износа за туристичко путовање не изда потврду о осигурању јемства из члана 35. став 4. овог закона,
- и) обавља дјелатност туроператора а не врати средстав у року из члана 36. став 3. овог закона,
- ј) обавља дјелатност субагента, а не обезбједи полису осигурања од одговорности из члана 42. став 1. и 2. овог закона,
- к) организује туристичко путовање трећим лицима, у супротности са чланом 44. ст. 1. и 2. овог закона,
- л) обавља послове субагента и пружа остале туристичке услуге из чл. 59., и 62 овог закона, а у поступку инспекцијске контроле из члана 117. овог закона се утврди да не испуњава прописане услове у погледу пословних просторија, уређаја и опреме,
- љ) ако пружа услуге које укључују спортско-рекреативне и авантуристичке активности, а не одражава опрему у техничко исправном стању из члана 63. став 1 тачка а) овог закона,
- м) пружа услуге у туризму на дивљим водама или туристичке услуге које укључују спортско-рекреативне и авантуристичке активности а нема запослена лица са одговорајућом лиценцом из чл. 62. став 4. овог закона,
- н) не поступи по рјешењу надлежног инспектора.

(2) Новчаном казном од 1.500 КМ до 7.000 КМ казниће се за прекршај правно лице које у прописаном року не уплати туристичку накнаду.

(3) За прекршај из ст. 1. и 2. овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 800 КМ до 3.000 КМ.

(4) За прекршај из става 1. тч. а), б), в), г), д), ђ), е), ж), ј), л), љ), м) и н), овог члана казниће се за прекршај предузетник новчаном казном у износу од 1.500 КМ до 8.000 КМ.

Члан 122.

(1) Новчаном казном у износу од 1.000 КМ до 5.000 КМ казниће се за прекршај туристички субјект као привредно друштво ако:

- а) не плати накнаду управљачу туристичког подручја из члана 13. став 1. овог закона,
- б) за додјељена средства субвенције Министарству не достави извјештај о утрошку тих средстава из члана 18. став 5. овог закона,
- в) туристички субјекти не послују у складу са обавезама из члана 21. став 3. тч. а), б), г), д) и ђ) овог закона,
- г) обавља туристичку дјелатност без рјешења за обављање те дјелатности из члана 22. овог закона,
- д) поступи у супротности са чланом 24. овог закона,
- ђ) обавља дјелатност агенције, а не назначи фирму из члана 27. овог закона,
- е) обавља дјелатност агенције, а не уручи путнику непосредно или електронским путем опште услове путовања и програм путовања из члана 29. став 1. тачка ђ),

- ж) не понуди путнику осигурање од посљедица несретног случаја из члана 29. став 1. тачка е),
- з) не прдидржава се утврђених цијена из члана 29. став 1. тачка б), овог закона,
- и) не ангажује током путовања најмање једног туристичког водича или туристичког пратиоца за групу од 15 или више путника у складу са чланом 29. став 1. тачка ж) овог закона,
- ј) обавља дјелатност агенције, а садржај утврђених општих услова путовања и програма путовања не усагласи са чл. 31. став 3. и 32 став 1. тч. а) до и). овог закона,
- к) ако програм путовања не уручи путнику прије закључења уговора о путовању (члан 32. став 2),
- л) обавља дјелатност субагента у супротности са чланом 43. ст. 4. и 6. овог закона,
- љ) обавља дјелатност субагента у супротности са чланом 43. став 4.
- м) организује туристичко путовање, а поступи у супротности са чланом 44. ст 4. и 5. овог закона,
- н) обавља дјелатност у ловно-риболовном туризму у супротности са чланом 43. овог закона.
- њ) приликом пружања услуге изнајмљивања возила, користи возила која не испуњавају прописане услове,
- о) агенција ангажује водича, туристичког пратиоца, туристичког аниматора који не испуњава услове из члана 54. став 2. овог закона,
- п) пружа услуге које укључују спортско-рекреативне и авантуристичке активности у супротности са чланом 64 с.т 3)и 4), овог закона,
- р) пружа остале туристичке услуге у супротности са чланом 67. став 3. овог закона,
- с) обавља дјелатност изнајмљивања возила у супротности са чл. 68. и 69. овог закона.

(2) За прекршај из ст. 1. и 2.овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 500 КМ до 2.000 КМ."

(3) За прекршај из става 1. овог члана казниће се за прекршај предузетник новчаном казном у износу од 1.000 КМ до 5.000 КМ.

Члан 123.

- (1) Новчаном казном у износу од 1.000 КМ до 5.000 КМ казниће се туристичка организација:
- а) уколико туристичка организација из члана 74. став 1, тч. б) и в) овог закона не достави ТОРС-у програм рада и извјештај о раду у складу са чланом 77. став 2 и 78. став 3. овог закона.
 - б) уколико ненамјенски утроши јавне приходе из чл. 72. став 1. тч. б) и в) и члана 78. став 1. овог закона.
 - в) уколико не достави извјештај Министарству у року из члана 85. став 5. овог закона.

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 500 КМ до 2.000 КМ."

Члан 124.

- (1) Новчаном казном у износу од 5.00 КМ до 2.000 КМ казниће се туристичка организација:
- а) уколико програм рада, финансијски план или извјештај о раду не садржи податке из чл. 77. ст. 3) и 4) и чл., 78. став 4) овог закона,
 - б) уколико не поступи у складу са чланом 80. став 3. овог закона.
- (2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 200 КМ до 1.000 КМ."

Члан 125.

- (1) Новчаном казном у распону од 1.000 КМ до 5.000 КМ казниће се физичко лице ако:

а) пружа услуге туристичког водича, турустичког пратиоца, локалног туристичког водича, а не испуњава прописане услове из чл. 46. став 1., 48. став 1., 49. став 1, 52. став 1. и 53 став 1. овог закона,

б) пружа туристичке услуге у сеоском туризму без закљученог уговора из члана 57. став 2. овог закона,

в) у својству стручног лица приликом пружања услуга у туризму на дивљим водама и пружа услуге у туризму на дивљим водама или туристичке услуге које укључују спортско-рекреативне и авантуристичке активности а не поступи по обавези из члана 65. став 1. тч. а), в), г) и ђ) овог закона,

г) повриједи правило о сукобу интереса из члана 78. овог закона.

Члан 126.

Новчаном казном у распону од 500 КМ до 1.500 КМ казниће се физичко лице ако:

а) поступи у супротности са чланом 47. став 2. овог закона,

б) поступи у супротности са чланом 48. став 5., овог закона,

в) пружа услуге туристичког водича, турустичког пратиоца, локалног туристичког водича без посједовања легитимације и ознаке из чл. 55. став 1. овог закона,

г) не достави уговор из члана 57. став 3. надлежном органу,

д) пружа туристичке услуге у супротности са чланом 67. овог закона.

Члан 127.

(1) За учињене прекршаје из члана 122. овог закона који су почињени од стране истог туристичког субјекта, у истом туристичком објекту други пут у року од двије године од дана правоснажности првог рјешења о прекршају, поред новчане казне, изрећи ће се и заштитна мјера забране обављања туристичке дјелатности у том објекту у трајању од шест мјесеци до године дана.

(2) За учињене прекршаје из чл. 123. и 124. овог закона који су почињени од стране истог туристичког субјекта, у истом туристичком објекту трећи пут у року од двије године од дана правоснажности првог рјешења о прекршају, поред новчане казне, изрећи ће се и заштитна мјера забране обављања туристичке дјелатности у том објекту у трајању од три мјесеца до године дана.

XII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 128.

(1) Привредна друштва, предузетници који обављају дјелатност агенција и остале туристичке дјелатности и пружају остале услуге у туризму, ускладиће своје пословање са одредбама овог закона у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

(2) Лиценце туроператерима издате прије ступања на снагу овог закона остаће важеће до истека рока из става 1. овог члана.

(3) Туристичка организација Републике Српске је обавезна формирати формирати Туристичку скупштину у року од мјесеца од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

(4) Туристичке организације из члана 74. став 1. тч. б) и в) обавезне су формирати Управни одбор у складу са чланом 90. овог закона у року од шест мјесеци од дана његовог ступања на снагу.

Члан 129.

(1) Изузетно од одредбе члана 100. став 1. овог закона, до момента окончања поступка категоризације туристичких мјеста из члана 14. овог закона, туристичка накнада се утврђује према разврставању дјелатности и пореским стопама, у складу са чл. 102., 103. и 104. овог закона.

(2) Влада ће на приједлог Министарства уредбом утврдити највиши и најнижи износ туристичке накнаде за сваку категорију туристичког мјеста, након окончања поступка из члана 14. овог закона, а у складу са процентима утврђеним у чл. 102. и 103. овог закона.

Члан 130.

Поступци започети по прописима који су важили до дана ступања на снагу овог закона окончаће се по тим прописима.

Члан 131.

Влада ће у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети уредбе из чл. 18. став 6. и 19. став 6, овог закона.

Члан 132.

(1) Министар ће у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона донијети сљедеће подзаконске акте:

- а) Правилник о критеријумима и поступку категоризације туристичких мјеста (члан 14. став 8.),
- б) Правилник о облику, начину и садржају књиге жалби за обављање туристичке дјелатности (члан 21. став 5.),
- в) Правилник о минимално-техничким условима у погледу пословног простора, уређаја и опреме за обављање туристичке дјелатности (члан 22. став 9.),
- г) Упутство о садржају изјаве о испуњавању услова за обављање туристичке дјелатности (члан 23. став 4.),
- д) Правилник о минимално-техничким условима у погледу пословног простора, уређаја и опреме за обављање дјелатности туристичких (путничких) агенција (члан 28. став 6.),
- ђ) Правилник о облику и начину вођења књиге жалби у туристичким (путничким) агенцијама (члан 29. став 2),
- е) Правилник о начину вођења евиденције уговора зљакучених са трећим лицима којима је провјерено извршење услуга из програма путовања (члан 29. став 2),
- ж) Правилник о облику, садржају и начину вођења регистра издатих лиценци организаторима путовања (члан 39. став 9),
- з) Правилник о ближим условима и поступку издавања лиценци организаторима путовања (члан 39. став 9),
- и) Правилник о програму и начину полагања стручног испита за туристичког водича (члан 47. став 4),
- ј) Правилник о садржају и начину вођења евиденције издатих увјерења о положеном испиту за туристичког водича, (члан 47. став 4),
- к) Правилник о облику и садржају легитимације и ознаке туристичког водича (члан 47. став 4),
- л) Правилник о облику и начину вођења регистра издатих рјешења за обављање дјелатности туристичког водича (члан 50. став 6. овог закона),
- љ) Правилник о начину пружања туристичких услуга у сеоском туризму (члан 57. став 4.),

- м) Правилник о минимално –техничким условима за обављање дјелатности туризма на води и о врстама прихватних и пловних објеката туризма на води (члан 61. став 2),
- н) Правилник минималним условима за пружање туристичких услуга које укључују спортско-рекреативне и авантуристичке кативности (члан 65. став 2)
- њ) Правилник минималним условима за пружање туристичких услуга на дивљим водама(члан 67. став 2)
- о) Правилник о изгледу и садржају Плана путовања и Дневника путовања (члан 65. став 2)
- п) Правилник о начину пружања осталих туристичких услуга (члан 66. став 6.),
- р)Правилник о условима за изнајмљивање опреме, као и за пружање услуга на купалиштима (члан 67. Став9.),
- с) Правилник о начину пружања туристичких услуга изнајмљивањем возила (члан 69. став 3.),
- т) Правилник о садржају и начину истицања туристичке сигнализације (члан 98. став 2.),
- ћ) Правилник о облику и садржају обрасца за уплату туристичке накнаде (члан 108. став 4.)
- у) Упутство о начину обрачуна и уплате туристичке наканде (члан 108. став 5.)
- ф) Правилник о облику и садржају обрасца за доставу података у Регистар туризма (члан 113. став 2.),

(2) До доношења подзаконских аката на основу овлашћења из овог закона примењиваће се , осим у дијелу у коме су у супротности са овим законом, подзаконски акти донијети на основу Закона о туризму ("Службени гласник Републике Српске", број 112 /07).

Члан 133.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о туризму –пречишћен текст („Службени гласник РС”, број 112/07).

Члан 134.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске”.

ПРЕДСЈЕДНИК НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Мр Игор Радојчић

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е НАЦРТА ЗАКОНА О ТУРИЗМУ

УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење овог закона, садржан је у амандману XXXII на члан 69. став 1. тачка 8. Устава Републике Српске којим је утврђено да Република Српска уређује и обезбјеђује основне циљеве и правце привредног, научног, технолошког, демографског и социјалног развоја пољопривреде и села, коришћење простора, политику и мјере за усмјеравање развоја и робне резерве.

Уставни основ за доношење Закона у дијелу института "туристичке накнаде" садржан је у амандману XXXII на члан. 62. Устава Републике Српске, којим је утврђено да Република и општина буџетом утврђују јавне приходе и јавне расходе и да су средства буџета порези, таксе и други законом утврђени приходи, као и у Амандману XXXII 7. и 18. на Устав Републике Српске којим је предвиђено да Република уређује о обезбјеђује порески систем, финансирање и остваривање права и дужности Републике и да се законом уређују питања од интереса за Републику у које несумњиво спада и увођење накнаде ради обезбјеђења средстава за финансирање јавних расхода.

РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

I Закон о туризму из 2003. године створио је нормативно–правни оквир за унапређење туризма као дјелатности од значаја за укупну привреду Републике Српске у домену пружања терцијарних услуга. Каснијим измјенама закона из 2008. године поједностављене су процедуре у поступку утврђивања испуњености услова у погледу пословног простора увођењем тзв. поступка издавања одобрења по систему изјаве подносиоца захтјева за одобравање обављања туристичке дјелатности у којој се унапред претпоставља испуњеност минимално-техничких услова, уведена већа контрола пословања агенција које обављају организацију путовања, те предвиђене основне услуге у туристичкој дјелатности. Претходни закон је по својој природи био дјелимично обухватам у погледу регулисања области туризма, али га је стварност дјелимично демантовала наметнувши квалитативно и квантитативно нове проблеме и појаве у динамичној области туризма. Ту се прије свега мисли на на чињеницу да претходни закон није третирао начин обављања туристичких услуга на водама, авантуристичких услуга у туризму, нити је прецизније одредио начин пружања осталих туристичких услуга.

Приликом израде закона, Министарство трговине и туризма руководило се потребом да се на свеобухватан и прецизан начин регулише туристичка дјелатност, како би се створила сигурност пословања без које нема позитивних помака у овој области. Овим законом прецизирају се мјере и средства на плану промоције и унапређења развоја туризма, а сву у циљу остваривања стратешких циљева у туризму Републике Српске који ће се дефинисати у Стратегији развоја туризма, у Мастер плановима развоја за поједина туристичка подручја, као и у осталим планским документима у туризму.

Главни циљеви и мотиви за доношење потпуно новог Закона о туризму садржани су у потреби стварања слједећих претпоставки: квалитетније уређење области пружања услуга од стране туристичких агенција, дефинисање укупних подстицајних мјера и усмјеравање развоја мање развијених туристичких подручја и специфичних видова туризма, заштита страних инвеститора у туризму, концесије у туризму, успјешније регулисање инспекцијског надзора над примјеном одредаба овог закона, са адекватном казненом политиком у циљу сузбијања сиве економије у области туризма и легализације укупног туристичког промета. Овај закон уважава и директиве ЕУ у погледу организације кружног путвања, закључења уговора о путовању и обавезног осигурања путника.

Законом се у општим одредбама одређује предмет закона, и дефинишу основни појмови, туристичка дјелатност и послови и мјере унапређења развоја туризма.

Потпуно нови Закон о туризму практично сублимира сва ранија рјешења у сфери обављања туристичке дјелатности, али и уводи сасвим нове одредбе и мјере које се нису могле имплементирати измјенама и допунама закона. Наиме, нови закон је условљен чињеницом да се нова рјешења које он доноси нису могла позиционирати у оквиру основног текста закона из 2003. године, те би, у случају писмене редакције закона, таква рјешења заправо подразумевјевала измјену више од половине одредби Закона о туризму, а што је и према правилима нормативно- правне технике за израду прописа формалан услов за редакцију новог текста Закона. Увођење нових рјешења које доноси овај закон, захтјева и потпуну промјену систематике закона.

II Новине које доноси Закону о туризму , у односу на постојећа законска рјешења су:

1. Законски се регулише минимални садржај основних Планских докумената у туризму и утврђује њихов међусобни однос заснован на начелима супремације и хијерархије, као и прецизирају главни носиоци планских активности у туризму.

2. У складу са праксом ЕУ у домену обављања дјелатности путничких (туристичких) агенција уводи се обавезно осигурање путника приликом организовања туристичког путовања (јемство и уговор о осигурању путника), обавезно закључивање уговора о путовању, обавезно лиценцирање организатора путовања од стране Министарства трговине и туризма, прецизније се наводе основни елементи општих услова путовања и програма путовања, као и регулишу односи на релацији агенција –путник.

3. Законом је дозвољена могућност да посредничке услуге у организацији путовања могу обављати и привредни субјекти регистровани као предузетници, што до сада није био случај.

4. Предвиђа се могућност да туристички водичи не морају имати пословни простор за обављање дјелатности, да своје услуге обављају након полагања стручног испита, односно након издавања увјерења о положеном испиту од стране Министарства трговине и туризма и рјешења надлежног органа.

5. Законом се уводи појам туристичког пратиоца, као лица која обавља техничке послове приликом организације путовања, без могућности стручног појашњавања туристичких садржаја. Уводи се и појам туристичког аниматора, као лица које планира и остварује програме организовања слободног времена корисника туристичких услуга, а које се односи на спортско-рекреативне, забавне и културне садржаје.

6. Прописују се услови за обављање осталих туристичких услуга (услуге у авантуристичком туризму и туризму на дивљим водама), што претходни закон није регулисао, те се предвиђа рјешење да

се такве услуге могу пружати само од стране привредних субјеката регистрованих у форми привредних друштава или предузетника, имајући у виду да се наведене туристичке услуге пружају трећим лицима, на комерцијалној основи, уз обавезне случајеве осигурања од одговорности . У том смислу законом се наводе обавезе пружаоца ових услуга у смислу обезбјеђења полисе осигурања, сигурносног извјештаја, лиценцираних стручних лица која непосредно пружају услуге.

7. Проширује се обим послова туристичких организација сходно начелима јавно-приватног партнерства, као и редефинише њихова унутрашња структура, предвиђа се хијерархијски однос између ТОРС а и осталих ТО општина и градова, као и дефинишу механизми за јединствено дјеловање свих туристичких организација на пропагирању туристичког производа Републике Српске,

8. У погледу субвенционисања туристичких субјеката предвиђено је да ће се критеријуми за додјелу подстицаја у туризму одредити Уредбом Владе. Предвиђен је и посебан основ за финансирање организованог туристичког промета.

9. Новину представља и рјешење да туристичке услуге у сеоском туризму обављају физичка лица, која се не морају регистровати као предузетници, и који са туристичком организацијом општине, или града, или са путничком агенцијом закључују уговор.

10. Као посебна врста туристичких услуга предвиђено је и изнајмљивање возила туристима,

11. Предвиђа се потпуни нови модел унутрашње организације туристичких организација ради обезбјеђења додатног система финансирања програмских активности туристичких организација путем увођења посебне туристичке накнаде (чланарине), кроз будућа законска рјешења. Свеобухватна реорганизација ТОРС условљена је и промјенама у начин организовања и реализацији туристичких кретања, као и промјенама у начину промоције и подршке туристичког производа дестинације. Постојећи начин организовања , одлучивања и финансирања ТОРС, маргинализовао је приватну иницијативу и партиципацију у финансирању ТО општина и градова и ТОРС-а., те је повећање прихода за пропаганду у туризму и дефинисање нових стабилних извора финансирања туристичких организација услов одрживости система, по моделу који функционише у упоредним туристичким дестинацијама.

Закон на свеобухватан начин успоставља и регулише организационе везе унутар ТОРС-а и ТО општина и градова, уз јасно разграничење функција. Пројектовано финансирање туристичких организација поред буџетских средстава оснивача, преко чланских доприноса привредних субјеката и њихово учешће у управљању сразмјерно висини чланског доприноса, говори о новом квалитету управљања у коме учествују сви они који остварују приход од туризма и њеним комплементарним дјелатностима. На бази упоредне анализе функционисања ТО очигледна је потреба за редефинисањем улоге (поред промотивних активности) ове организације ће у великој мјери координисати активности у домену интегрисања туристичког производа и управљати туристичком дестинацијом туристичког мјеста. Наиме, Република и јединице локалне самоуправе неће више бити искључиви заинтересовани субјекти за рад ТО, већ ће свој интерес исказивати и туристичка привреда, срамјерно свом учешћу у пружању туристичких услуга. Оваквим новим системом организовања и рада ТО постиже се успостављање организационе и функционалне везе од најниже организационе јединице (туристичке организације општине и градова) до врха ТОРС, мрежно, сервисно информативних пунктова који ће омогућити лаку доступност информација.

12.Први пут се законски уводи обавеза вођења тзв. Регистра туризма. Према законском рјешењу обавеза је јединице локалне самоуправе да Министарству надлежном за послове туризма и угоститељства доставља податке о броју и врсти туристичких субјеката. Ови подаци су значајни са становишта вођења статистике у погледу оствареног броја ноћења и оствареног укупног промета у туризму. Путем Регистра туризма Министарство ће имати прецизне податке о броју туристичких организација општина и градова.

13.Закон садржи и неколико одредби о управним радњама инспектора који су према посебним прописима надлежни да контролишу законитост пословања туристичких субјеката. Како ће нови Закон о инспекцијама садржавати процесне норме и регулисати унутрашњу организацију Инспектората РС, то је било неопходно из тог закона преузети тзв. материјално-правне одредбе које дају овлаштење за предузимање конкретних управних радњи инспектора у поступку инспекцијског надзора над примјеном одредби овог закона.

14. Извршено је и усклађивање висина прекршајних, новчаних санкција са новим Законом о прекршајима.

15. Уводи се институт **туристичке накнаде** коју би као члански допринос Туристичким организацијама из овог закона, плаћали привредни субјекти који остварују приходе обављањем дјелатности које су директно или индиректно повезане са туризмом. Основни разлози за увођење туристичке накнаде условљени су усвајањем Закона о туризму ("Службени гласник Републике Српске", број 55/03) којим је предвиђено оснивање туристичких организација на нивоу Републике Српске и на нивоу јединица локалне самоуправе (општина, односно градова). Основни циљ формирања оваквих организација је промоција и унапређење туризма, туристичко информативно-пропагандна дјелатност у земљи и иностранству, формирање и развој информативног система у туризму Републике Српске и остваривање међународне сарадње у области туризма. Стога је Влада Републике Српске ради реализације промотивних туристичких активности основала Туристичку организацију Републике Српске, као кровну републичку организацију. Одлука о оснивању објављена је у "Службеном гласнику Републике Српске", број 6/05. Тренутно у Републици Српској егзистира преко 30 општинских, односно градских туристичких организација (Туристичка организација Града Бања Лука, ТО Бијељина, ТО Добој, ТО Дервента, ТО Града Источно Сарајево, То Требиње, ТО Вишеград, ТО Модрича, ТО Нови Град, ТО Приједор и сл.) са тенденцијом повећања њиховог броја у наредном периоду, пошто су и општине, односно градови увидјеле сврсисходност оснивања таквих организација ради промоције туристичких потенцијала јединица локалне самоуправе.

Према Закону о туризму, поред боравишне таксе која се наплаћује по основу Закона о боравишној такси ("Службени гласник Републике Српске", број 118/05), као један од извора финансирања дјелатности туристичких организација, представља и дио средстава прикупљених по основу наплате туристичке накнаде. Закон о боравишној такси је дјелимично ријешио најважније питање, -питање обезбијеђења сталног извора финансирања туристичке промоције и пропагандне дјелатности у туризму, и по основу прикупљених прихода од наплате боравишне таксе буџети туристичких организација су покривени око 25%. Преостали дио прихода туристичке организације обезбјеђују путем самосталне дјелатности и тзв. грантова из буџета оснивача. Међутим и овакви приходи су недовољни за обављање програмских активности туристичких организација, па је неопходно обезбједити сталан систем финансирања путем доприноса оних привредних субјеката који имају директне или индиректне везе са туристичком дјелатношћу. С тим у вези потребно је нагласити како ће и обвезници плаћања туристичке накнаде по основу овог закона, заправо, у будућем периоду осјетити позитивне ефекте примјене истог закона путем већег броја гостију и веће потражње домаћих роба, као и већег кориштења услуга домаћих привредника, с обзиром на претпоставку да ће продорнија и јача информативно-пропагандна туристичка дјелатности довести до повећања туристичке привреде у цјелости.

Дакле, како је доношењем Закона о боравишној такси ("Службени гласник Републике Српске", број 118/05) дјелимично ријешено питање финансирања активности туристичких организација, тек би се усвајањем овог Закона створио довољан финансијски оквир за реализацију тематских активности туристичких организација. Готово истовјетно нормативно рјешење проблема додатног финансирања туристичких организација постоји и у околним земљама. Примјера ради, у Хрватској је питање наплате туристичке накнаде ријешено посебним Законом о туристичкој чланарини, слично је и у Црној Гори и у

Федерацији БиХ, с напоменом да је односна проблематика у Федерацији БиХ одређена посебном Уредбом, док је у Републици Србији наведено питање ријешено у новом Закону о туризму.

Потребно је напоменути да је Народна скупштина Републике Српске, на Шеснаестој сједници, одржаној 16. јануара 2008. године донијела Закључак број 01-74/08 којим је усвојила Информацију о стању туристичке дјелатности Републике Српске и препоруке о конкретним мјерама за унапређење њеног развоја, а у оквиру које информације је, као једна од ургентних мјера за развој туризма ради трајног рјешавања питања извора финансирања туристичких организација у Републици Српској, предвиђена активност на доношењу Закона о туристичкој накнади.

Окончан је и други по реду РИА пројекат за процјену утицаја Закона о туристичкој накнади на пословно окружење, а као посљедица таквог поступка услиједила је Информација о процјени утицаја Нацрта закона о туристичкој накнади на пословно окружење (РИА пројекат), као и доношење Закључка Владе Републике Српске на 138. сједници од 26.08.2009. године, о прихватању наведене информације Министарства за економске односе са сљедећим закључцима:

-Влада Републике Српске истиче неопходност увођења туристичке наканде ради финансирања активности туристичких организација на промоцији туристичког потенцијала Републике Српске, као и значај промотивних активности у туризму на побољшању свеукупних инвестиционих улагања у републику Српску.

-Задужује се Министарство трговине и туризма да приступи активностима у вези са израдом Закона о туристичкој накнади.

Све набројане измјене захтјевале су доношење новог Закона о туризму.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПОНУЂЕНИХ РЈЕШЕЊА

У чл. 1. и 2. Закона поближе су појашњена основна питања која ће се регулисати у предметном закону из области туризма, као што су: врсте туристичке дјелатности, субјекти у туризму, поједини облици туристичке дјелатности, промоција у туризму и планирање развоја туризма, као и друга питања која су регулисана у оквиру појединих поглавља овог закона.

Чл. 3. до 8. Закона дата је дефиниција планирања у туризму, као веома битног сегмента у cjеловитом развоју туристичке привреде. Уводи се принцип одрживог развоја туризма који подразумјева усклађен и прилагођен развој туристичког сектора уз обавезно вођење рачуна о заштити природних и осталих компаративних вријдности ради успостављања равномјерног и уравнотеженог развоја туризма. Планска документа у туризму су: Стратегија развоја туризма Републике Српске, Мастер план, Програм развоја туристичких производа, Програм развоја туризма. Сва остала Планска документа морају бити усаглашена са Стратегијом развоја туризма Републике Српске као свеобухватним стратегијским документом који одређује основне правце развоја туризма на средњорочном нивоу. Прописано је да Стратегију доноси Народна скупштина Републике Српске, на приједлог Владе Републике Српске, као и сам садржај Стратегије полазећи од структуре пројектног задатка, са посебним освртом на питање потенцијалног инвестирања у туризму. Мастер план се доноси за приоритетну туристичку дестинацију доноси га Влада на приједлог министарства надлежног за послове туризма. Мастер план, заправо представља детаљнију разраду рјешења из Стратегије развоја туризма и односи се на поједино туристичко подручје. (нпр. Мастер план за Јахорину). Као битан сегмент у развоју туристичке привреде егзистира и питање маркетиншке кампање у туризму, а што ће се регулисати у Стратегији промоције туризма Републике Српске коју доноси Влада на приједлог Туристичке организације Републике Српске, уз претходну сагласност Министарства надлежног за послове туризма.

Програм развоја туризма је плански документ којим се ближе одређује развој приоритетних туристичких производа утврђених Стратегијом и то: градски одмори, кружна путовања, пословни туризам, здравствени, бањски туризам, планински и језерски туризам, наутички туризам, авантуристички туризам, манифестације, конгреси и други догађаји, рурални туризам и специјални интереси.

Чл. 9. до 14. Закона предвиђен је правни основ Влади Републике Српске да поједини простор од значаја за развој туризма, као туристички простор, те су поближе дати критеријуми за одређивање туристичког простора, као и одређен садржај акта, тј. посебне одлуке Владе Републике Српске. На основу овог законског рјешења Република Српска, односно Влада Републике Српске је у могућности да оствари у области туризма своје трајно одређење да туризам представља једну од важнијих грана привреде, као и развојни приоритет Републике Српске у наредном периоду. За туристички простор Влада Републике Српске, на приједлог Министарства доноси **Мастер план**, те се у концесионом поступку привредном друштву додјељује право коришћења и управљања простором у складу са Мастер планом који је усвојен за тај простор. У процедуралном смислу предвиђено је да поступак за проглашење туристичког простора покреће министарство, у складу са Стратегијом развоја туризма и студијом оправданости за проглашење туристичког простора. Заправо, Стратегијом ће се идентификовати простори у Републици Српској који посједују потенцијал за развој туризма, а Мастер планом за тај простор ће се дефинисати појединости у погледу развоја појединих облика туризма.

Предметно питање је значајно за обезбјеђење инвестиционих средстава у поједина подручја која се на основу посебне Студије, у складу са основним правцима развоја туризма из Стратегије прогласе за туристичка подручја од посебног, републичког значаја, чиме се и обезбјеђује сигурност инвестирања.

Члан 14. дефинише туристичко мјесто као насељено мјесто које располаже природним, културним, историјским и другим знаменитостима од значаја за туризам, као и објектима и другим садржајима за смјештај и боравак туриста. Питање одређивања туристичког мјеста и подјеле туристичких мјеста у оквиру Републике Српске, као и њихова каснија категоризација је од суштинског значаја за цијеловито функционисање система финансирања у туризму. Наиме, предметни члан предвиђа туристичко мјесто као основну туристичку јединицу у просторном смислу (која се поклапа са административним одређењем јединице локалне самоуправе-општине или града), те обавезу Министарства, да у сарадњи са јединицом локалне самоуправе изврши категоризацију и раздвајање туристичких мјеста према посебним критеријумима који ће се регулисати правилником Министарства надлежног за послове туризма. Имајући у виду одредбе које се односе на финансирање рада туристичких организација на пословима промоције у туризму, у наредном периоду ће се одређивати и висина туристичке наканде коју ће плаћати поједини туристички субјекти, а која ће зависити од степена утврђене категорије туристичког мјеста. У том смислу у оквиру туристичког мјеста којем је одређена највиша категорија, привредни субјекти ће плаћати највиши износ туристичке наканде, пошто исити имају највеће могућности да повећају свој профит од туризма.

У члану 15, процедурално је одређен поступак категоризације туристичког мјеста, тако да јединица локалне самоуправе подноси захтјев за категоризацију туристичког мјеста Министарству, а испуњеност прописаних услова за раздвајање туристичког мјеста у категорију утврђује Комисија за категоризацију туристичких мјеста, коју образује министар трговине и туризма

Чланом 17. предвиђен је начин додјеле концесија у туризму ради изградње туристичке инфраструктуре у складу са постојећим прописима из предметне области.

Чл. 18. и 19. Закона регулише питање субвенционисања туристичке привреде, додјелом државне финансијске помоћи туристичким субјектима из овог закона за коју се не захтјева никаква противнакнада, чим се заправо врши стимулисање туристичких субјеката у смислу смањења трошкова дјелатности. Одредба члана 18. утврђује обавезу трајног обезбјеђивања буџетских средстава за усмјеравање и подстицање развоја туризма и таксативно су набројане намјере за које се обезбјеђују средства из буџета, као што су: учешће у финансирању израде Стратегије, Стратегијских мастер планова, програма развоја туристичких производа, програма развоја туризма, студија изводљивости туристичких пројеката, урбанистичких планова и туристичких мјеста, учешће у финансирању промотивних активности туристичких дестинација и туристичких мјеста, као и туристичко-културних и туристичких манифестација у земљи и иностранству; учешће у финансирању израде пројекта заштите природе, животне средине, природних ресурса и културне баштине туристичког мјеста; подстицање изградње туристичке инфраструктуре, туристичке супраструктуре, спортско-рекреативних и других пратећих садржаја јавног карактера значајних за унапређење квалитета туристичке понуде; унапређење постојеће туристичке понуде и интензивирање њеног коришћења.

Ближи услови и начин додјеле као и обезбјеђење механизма за намјенско коришћење субвенције прописане се уредбом Владе РС. Новину у закону представља и околност да је посебним чланом предвиђено субвенционисање организованог туристичког промета од стране туроператора, субвенционисање трошкова пословања пружаоца услуга у сеоком домаћинству, и програми стимулативног кредитирања туристичких субјеката из овог закона.

Чл. 20. до 25. Закона дата је дефиниција туристичке дјелатности, као и побројани субјекти у туризму, те таксативно наведне њихове обавезе. Овим чланом прецизно се дефинише, у складу са новим Законом о привредним друштвима и усвојеном терминологијом ко може вршити туристичку дјелатност. Члан 17. наглашава да само она лица која испуњавају услове за обављање дјелатности, која се у складу са овим законом региструју код надлежног органа, тј код судског органа у случају привредних друштава, односно код јединице локалне самоуправе у случају предузетничке дјелатности могу обављати туристичку дјелатност.

Из законских одреби, такође, произилази да одређене туристичке услуге могу пружати физичка лица која се не региструју код надлежног органа. Вршење туристичких услуга омогућено је у случају вршења одређених услуга мањег обима и наглашеног сезонског карактера, а које физичко лице може да обавља без регистрације у складу са Законом о занатско предузетничкој дјелатности. Посебан квалитет овог прописа, а што је садржано у ставу 2. члана 17. је што на мала врата, кроз оснивачка акта субјекта који врши туристичку дјелатност уводи обавезност поштовања пословних обичаја и узанси у туризму.

Прописана је и обавеза свих субјеката у туризму да утврђују и наплаћују исте цијене за пружене услуге домаћим и страним држављанима.

Што се тиче дефинисања туристичке дјелатности врло је тешко прецизно одредити туристичку дјелатност, али и само набрајање упућује на велики опсег могућих услуга. Правни облици у којим се појављују туристички субјекти су привредна друштва, предузетници и физичка лица, с тим да је закон, у каснијим одредбама, прецизно регулисано које од туристичких дјелатности може обављати поједини туристички субјект. Чланом 19. прописан је поступак издавања одобрења за обављање дјелатности у туризму којим је поједностављена процедура издавања одобрења обављање туристичке дјелатности, тако што се уз захтјев за издавање одобрења за рад подноси изјава у којој се гарантује испуњеност свих минимално-техничких услова за обављање жељене туристичке дјелатности и на тај начин елиминише Комисијски преглед пословних просторија. Предложеним законским рјешењем, нпр. у сегменту пружања услуга путничких агенција, а сходно подјели путничких агенција на двије врсте, предвиђено је да за обје врсте путничких агенција одобрење за рад издаје јединица локалне самоуправе, с тим да

туроператер може да почне да обавља дјелатност када добије лиценцу од Министарства трговине и туризма, чиме се жели постићи већа контрола рада путничких агенција које организују туристичко путовање унутар и ван граница БиХ. Суштинска измјена начина издавања одобрења за обављање туристичке дјелатности односи се на члан 19. овог закона, у том смислу што ће такво нормативно рјешење битно убрзати процес издавања одобрења за обављање туристичке дјелатности, како за физичка, тако и за правна лица. За разлику од досадашње праксе издавања одобрења за рад, новим законским рјешењем изричито је дефинисано да орган управе приликом одлучивања о основаности захтјева за издавање одобрења за рад за туристичку дјелатност од странке не захтијева подношење доказа о основу кориштења пословног простора (уговор о закупу, посједовни лист, уговор о поклону, сагласност свих сувласника код сувојине). Исто тако, орган управе више не захтијева подношење употребне дозволе за обављање туристичке дјелатности, али се чињеница посједовања провјерава накнадно, у редовном инспекцијском прегледу. Тиме ће се убрзати поступак издавања одобрења за обављање туристичке дјелатности, с обзиром на дуг и мукотрпан процес добијања употребне дозволе.

Чл. 25. до 43. закона дата је дефиниција дјелатности туристичких, односно путничких агенција, које са оправдањем заузимају централно мјесто у закону као главни носиоци организованог туристичког промета, с обзиром на њихов значај, присуство у пракси и досадашњу регулативу наручито са аспекта остваривања права путника, а што произилази из потребе заштите професионалног статуса туристичке агенције и остваривања ефикасније заштите корисника услуга.

Дјелатношћу путничких, односно туристичких агенција (у даљем тексту: агенција), у смислу овог закона, сматра се организовање, реализовање и продаја туристичких аранжмана, као и обављање других послова уобичајених у туристичком промету, као што су организација излетничких програма, трансфер путника, посредовање у набављању путних исправа, .

У дефиницији дјелатности туристичке агенције обухваћена су оба основна сегмента њених пословних активности:

1. Планирање, организовање и реализација унапријед припремљених индивидуалних и групних путовања (туристички пакет аранжман), које агенција као свој споствени производ нуди тржишту и

2. Посреднички послови туристичких агенција, као што су посредовање у организацији туристичког аранжмана, пружање, односно посредовање у пружању услуга при резервацији, смјештају и пружању услуга у угоститељским објектима, те посредовање у пружању услуга туристичког водича, посредовање у издавању соба и других капацитета за смјештај у својини физичког лица и други посреднички послови.

Полазећи од већ дате дефиниције туристичког пакет аранжмана, а имајући у виду таксативно набрајање посредничких услуга, самим тим се практично одређују послови за чије обављање је неопходно прибављање лиценце Министарстава, а који се односе на организацију путовања.

Чланом 20. уопштено је регулисано да послове Туристичке агенције може да обавља привредно друштво или предузетничка радња уписана у одговарајући регистар у складу са законом којим се уређује регистрација привредних субјеката, законом којим се регулише рад предузетника и у складу са овим законом, те наглашена обавеза формирања пословне јединице уколико привредно друштво дјелатност обавља у више објеката, односно простора, односно издвојеног пословног простора уколико предузетник дјелатност обавља у више објеката.

Чланом 27. је у терминолошком смислу одређено да туристичка агенција поред, тог назива може имати и назив путничка агенција или други уобичајени назив, чиме се жели уобзирити сви могући називи за привредног субјекта који обавља послове организације путовања или пружа посредничке услуге у путовању.

Законом је раздвајање туристичких агенција према врсти послова које обављају на организатора туристичког путовања (туроператор) и посредника у организацији путовања (субагент), које рјешење је усклађено са Директивом ЕУ о одмору и кружном путовању из 2001. године. Предложено законско рјешење има за циљ подизање нивоа квалитета услуга, јачу заштиту корисника услуга и заштиту туристичке професије, као и поштравање одговорности организатора путовања у случају неуспјелог путовања и у складу је са директивом Европског парламента из јануара 2009. године. Организатор туристичког путовања туроператор мора да испуњава строжије услове за обављање дјелатности организације и у погледу запослених лица, њихове компетентности, осигурање посебног јемства и осталих услова за рад који ће се провјеравати у поступку издавања лиценце.

Основна је обавеза туроператора да надокнади штету путнику у случају потпуног или дјелимичног неиспуњења обавеза које се односе на организовање путовања предвиђене уговором. Поред ове опште одредбе, да би путник лакше и вансудским путем добио одштету прописано је да је агенција дужна готовинским положом, или банковном гаранцијом у износу од 35.000 КМ обезбиједити обавезе које преузима у правном промету по основу уговора о организовању путовања ради накнаде путнику цијене путовања уколико у случају инсолвентности агенције или стечаја не дође до реализације услуга и накнаде штете по основу трошкова који су настали због платне немогућности или стечаја агенције за повратак путника у мјесто поласка. Поред овог јемства организатор путовања је дужан са осигуравајућим друштвом закључити уговор о осигурању од одговорности за штету која настане путнику неиспуњењем, дјелимичним испуњењем или неуредним испуњењем обавеза које се односе на реализацију туристичког аранжмана које је одређено општим условима и програмом путовања, као и штетом која је проузрокована усљед немогућности осигураника као организатора путовања да измири трошкове нужног смјештаја, исхране и повратка путника са путовања у мјесто поласка. Законом је прописан и механизам осигурања права путника путем улагања приговора у књигу жалбе коју свака агенција мора да води на прописаном обрасцу. Законом су и нормирани случајеви код којих туроператор није одговоран за наканду штете, а у главном се ради о непредвиђеним догађајима који су утицали на реализацију уговорених обавеза у складу са начелима облигационих односа.

Законом се за туроператора уводи и обавеза прибављања лиценце од стране Министарства трговине и туризма. Лиценца представља посебну дозволу коју издаје Министарство на захтјев туроператора. Потреба прибављања лиценце оправдава се преваходно чињеницом да организовање туристичких путовања представља најсложенију врсту послова у туристичко-агенцијској дјелатности, а директно је повезана са крајњим корисником услуга, односно туристом за чију је заштиту законодавац назаинтересованији. Издавањем лиценце, Министарство ће обезбиједити неопходан увид у број активних туристичких агенција које обављају послове организовања путовања.

Приликом издавања лиценце, Министарство утврђује да ли је туроператор регистрован за обављање предметне дјелатности, односно да ли су испуњени услови прописани овим законом и прописима донесеним на основу овог закона који се односе на испуњеност минимално-техничких услова у погледу пословних просторија, услове у погледу кадровске оспособљености, обезбјеђења гаранта, односно гарантног полога или полисе осигурања, садржаја општих услова путовања и њихову усаглашеност са законом, услови у погледу изрицања заштитних мјера и других услова за рад туроператора који се тичу солвентности и квалитета рада туроператора. Лиценца се издаје у року од 30 дана након подношења захтјева туроператора и важи три године од дана издавања и када истекне тај рок туроператор је обавезан поновно поднијети захтјев за издавање лиценце.

У циљу обезбјеђења квалитетнијег рада туроператора Министру је дато овлашћење да одузме лиценцу у случају ако туроператор у периоду важења лиценце престане да испуњава услове у погледу пословног простора, као и ако су усљед неизвршења или дјелимичног извршења општих услова путовања или програма путовања грешком туроператора наступиле теже посљедице по путника (угрожавање здравља путника, није обезбијеђен смјештај путника или враћање путника у земљу,

путници су задржани на путовању дуже него што је предвиђено програмом путовања),ако туроператор нуди или продаје програме путовања без уговора или противно уговору са трећим лицима којима је повјерио извршење услуга из тог програма путовања (превоз, број кревета у одређеном објекту и друго),ако туроператор откаже путовање и путницима у законском року не изврши повраћај уплаћених средстава,ако туроператор не обезбједи смјештај путника за све вријеме трајања уговореног путовања,ако туроператор не обезбједи повратак путника или су путници неоправдано задржани на путовању дуже него што је предвиђено програмом путовања.

Законом је дата дефиниција субагента као путничке агенције посредника, која продаје туристичко путовање организатора путовања и која као таква мора да испуњава услове у погледу запосленог лица, и обезбјеђења полисе осигурања у свим пословима у којим дјелује као посредник. Новину представља могућност да послове субагента обавља и предузетничка радња, што је уједно и пракса у осталим туристичким земљама. Када субагент нуди на продају и продаје аранжман туроператора, дужан је да у програму путовања и у уговору закљученим са путником назначи својство у коме наступа, наведе категорију (врсту) и број рјешења туроператора, као и да путнику стави на располагање програм и опште услове туроператора у писаној форми и дужан је да нуди и продаје туристичка путовања под истим условима као и организатор путовања.

Законом су таксативно наведене обавезе свих путничких агенција у погледу начина обављања основне дјелатности, те је у том смислу регулисано да ће агенција пословати у складу одредбама овог закона, прописа и пословних обичаја,да за свако продано туристичко путовање са путником закључи уговор о путовању и изда рачун са спецификацијом услуга,придржавати се утврђених цијена и садржаја услуга, те свих услова наведених у општим условима путовања и програму путовања,водити књигу жалби, те у року од пет дана уложени приговор путника доставити надлежном инспекцијском органу, да сваком путнику изда уговор о путовању и потврду о путовању, рачун, карту или други документ са бројем којим се потврђује пријем уплате,да ангажује током путовања најмање једног туристичког пратиоца или туристичког водича за групу од 15 или више путника овлашћеног за пружање услуга туристичког вођења, на језику групе за коју се аранжман реализује,као пословну тајну чувати податке о путнику, које не може достављати другом лицу без путниковог изричитог одобрења и сл.

Новину представља децидно законско одређење да је свака агенција обавезна са путником закључити појединачни уговор о путовању, а што је уједно и законска одредба из Закона о заштити потрошача у БиХ, а која се норма у пракси у најчешћем броју случајева није спроводила.

Прописивањем обавезе закључења уговора оставрује се правна заштита путника и обезбјеђује правни основ путнику за евентулану тужбу пред надлежним судом за остваривање својих права, уколико их путник није успио реализовати путем механизма обавезног обезбјеђења јемства агенције.

Законом је прописана обавеза да свака агенција обезбједи и утврди опште услове путовања који су садржински усклађени са обавезним елементима из Закона о заштити потрошача БиХ. Општи услови путовања могу бити и саставни дио уговора о путовању или приложени уз уговор о путовању. Општи услови путовања служе за прелиминарно упознавање путника са његовим основним правима и обавезама у погледу начина реализација услуга које нуди агенција.Програм путовања односи се на конкретно путовање и у себи садржи одредбе о мјесту и датуму почетка и завршетка путовања, опис одредишта путовања и периоде боравка са датумима, ако је боравак организован у дијеловима, податке о врсти превоза,податке о врсти и локацији смјештајног објекта, категорији према важећим прописима земље у којој се објекат налази, односно податке о смјештајној јединици (соба, апартман, студио-апартман), њеној опремљености, нивоу комфора, интинерер и сл.Закон уопштено прописује услове у погледу техничке опремљености, здравствено-санитарне и друге прописане услова за обављање агенцијских послова. Пословни простор представља посебну грађевинску цјелину у односу на друге пословне просторе у истом грађевинском објекту. Међутим, законом је нормиран изузетак од

правила да пословни простор у којем путничка агенција обавља своју дјелатност не мора представљати посебну грађевинску цјелину уколико се такав простор налази у оквиру тржних центара, сајамских простора, у склопу аутобуских, жељезничких станица, терминала, угоститељским објектима за смјештај врсте "хотел" и сл. Оваква одредба продукт је чињенице да се туристичке агенције или њихове испоставе углавном налазе у оквиру тржних центара или саобраћајних објеката, те да је у практичном смислу потребно законом нормирати ту околност.

Министар ће донијети правилник пропис о ближим условима опремања пословних просторија, као и о условима за лица која обављају послове туристичког посредовања.

Законом су дефинисани остали субјекти који могу легално пружати услуге организације путовања, али само у строго дефинисаним границама утврђеним овим законом. Ради се углавном о удружењима грађана, установама, синдикатима и сл. које могу организовати туристичко путовање или излет само за своје чланове, без сврхе стицања добити. Оваквим законским одређењем намјерава се обезбједити правна заштита путника, која постоји у ситуацијама уколико се туристичко путовање спроводи од стране путничке агенције. Одредбе овог члана у погледу обавезе туристичке агенције посебно су важни у погледу прецизнијег дефинисања обима рада ових агенција, управо кроз одређење и ограничавање могућности осталих субјеката (синдикалне организације, различита удружења) да организују туристичко путовање за трећа лица, већ само за своје чланове и без сврхе стицања добити. Овако ригорозно и консеквентно условавање осталих субјеката да свако организовање путовања или промоцију тог путовања обављају искључиво преко туристичке агенције има пуно оправдање у правној заштити путника који користи услугу ових субјеката и легализације укупног туристичког промета.

Чл. 45. до 55. регулишу проблематику рада туристичких водича туристичких пратилаца и туристичких аниматора, као туристичких субјеката који су од суштинске важности у процесу квалитетног остваривања туристичке услуге свих туристичких субјеката према одредбама овог закона и који представљају битну карику између прохтјева и потреба туриста и туристичке понуде одређене туристичке дестинације. Туристички водич је физичко лице које пружа туристима услуге показивања и стручног објашњавања, по унапријед утврђеном програму природне, културно-историјске, археолошке, етнографске, друштвено-политичке и друге туристичке знаменитости, док је туристички пратилац физичко лице које обавља оперативну -техничку послове у вођењу и праћењу групе туриста, те даје туристима основна саопштења о сврси путовања. Овај закон дефинише појмове, услове за обављање послова туристичког водича и туристичког пратиоца и то чини доста детаљније и свеобухватније за разлику од претходног закона. Велику новину представља законско рјешење да се туристички водичи не морају регистровати за пружање својих услуга, већ исте може отпочети са обављањем дјелатности након добијања увјерења о положеном стручном испиту за стицање звања туристичког водича.

Веома је важно питање дефинисања туристичког водича, а квалитет више у прецизирању тог појма је и негативно одређивање самог појма датог кроз набрајање послова које не пружа туристички водич. Прописана је обавеза агенције да у свим законом одређени случајевима за вођење групе туриста обавезно ангажује туристичке водиче и туристичке пратиоце који су положили испит и легализовали своју активност. Стручни испит за туристичког водича се полаже пред Комисијом Министарства, а испит а стицање звања туристичког пратиоца пред комисијом агенције или струковног удружења. За обављање дјелатности туристички водич није дужан прибавити рјешење за обављање дјелатности од стране надлежног органа јединице локалне самоуправе, што представља додатно олакшање њихове позиције, већ дјелатност обављају као физичка лица након добијања увјерења о положеном испиту. Локални туристички водич је лице које полаже уско-специјализовани испит на нивоу јединице локалне самоуправе према посебном програму који доноси општина, на приједлог туристичке организације, а по претходно прибављеном мишљењу Министарства.

Чл. 56. до 69. побројане су услуге у туризму. Ради се о туристичким услугама у сеоском туритму, туризму на водама и на дивљим водама, услугама у авантуристичким облицима туризма и у осталим туристичким услугама. Боравак туриста у домаћинству које је организовано као сеоско домаћинство ради одмора и рекреације закон регулише кроз појмовно набројање облика туристичких услуга у сеоском туризму, са могућношћу ширег схватања и других појавних облика. Туристичке услуге у сеоском туризму може пружати власник сеоског домаћинства са члановима породице без регистрације те дјелатности као предузетничке, што засигурно олакшава почетне позиције за физичка лица која желе да пружају туристичке услуге у сеоском домаћинству. Набројане услуге могу се пружати и од стране регистрованих пољопривредних газдинстава Министар ће посебним правилником прописати минималне услове за пружање услуга у сеоском домаћинству.

Чланом 58. одређене су услуге у ловно-риболовном туризму. Под услугама у ловно-риболовном туризму подразумевају се: организовање боравка ловаца и риболоваца, прихват и смјештај ловаца – туриста у одговарајуће објекте, организовање лова, пружање других услуга за потребе ловног туризма, као и друге услуге у вези са боравком ловаца и риболоваца.

Ловно-туристичке услуге, у складу са одредбама овог закона могу да пружају привредна друштва у складу са Законом о вовству. Законом о угоститељству ће се одредити врсте објеката ловног туризма, те прописати обавезе пружаоца услуга у ловном туризму ради заштите права туриста.

Туризам на водама као посебна врста туризма нашао је своје мјесто у закону и то кроз јасно дефинисање појма и услуга које овај вид туризма обухвата, а које се углавном односе на изнајмљивање простора за смјештај пловних објеката, изнајмљивање пловних објеката, прихват и чување пловних објеката и сл. У закону је извршена и подјела објеката туризма на ријекама и то на прихватне и пловне објекте. Објекти морају испуњавати услове за поједину врсту и категорију ових објеката како би добили то својство и били регистровани. Туристичке услуге у туризму на водама могу да пружају привредна друштва или предузетници у складу са одредбама овог Закона, прописима донесеним на основу овог Закона, и у складу са прописима који регулишу област унутрашње пловидбе, те који од надлежног органа јединице локалне управе према сједишту прихватног или пловног објекта добију рјешење за обављање дјелатности у складу са одредбама овог закона. Објекти у туризму на водама дијеле се на прихватне и пловне објекте. Прихватним објектом, у смислу овог закона, сматра се објекат лоциран на обали или на води, који служи за прихват, снабдјевање, чување, одржавање и поправку пловних објеката. Прихватни објекти, у смислу овог закона, јесу: сидришта, привезишта и туристичка пристаништа.

Чл. 62. до 65. закона прописани су услови за обављање туристичких услуга које укључују спортско-рекреативне активности и услуга на дивљим водама. Под туристичким услугама на дивљим водама подразумевају се: услуге рафтинга, кајака, кануа, сплаварења, кањонинга и осталих екстремних спортова. У складу са већ назначеним законским опредјељењем, интенција је да се предметне услуге могу пружати само од стране привредних друштава и предузетника који су регистровани за обављање тих дјелатности, пошто се услуге пружају трећим лицима, на комерцијалној основи, с циљем стицања профита, што је основни циљ дјеловања привредних субјеката. Исто тако, обавезе пружаоца услуга у погледу осигурања корисника услуга са уобичајеним облицима колективног осигурања од одговорности могу реализовати само привредни субјекти.

Пружалац услуга је обавезан: обезбједити стандардну опрему и да исту одржава у складу са посебним стандардима и прописима, да прије започињања пружања услуга посебном информацијом у писаном облику, те усменим путем упозна корисника услуга са врстама ризика код спровођења туристичких услуга на дивљим ријекама, осигура кориснике услуга од посљедица несретног случаја, да упозна кориснике услуга о свим осигураним случајевима из полисе осигурања. Имајући у виду потенцијалну опасност од кориштења услуга на дивљим водама, пружалац услуга је обавезан да прије

него што започне са пружањем услуга предочи кориснику изјаву о разумјевању, а овај је обавезан исту прочитати и потписати.

Пружалац услуга је обавезан прије почетка пружања услуга усмено обавјестити кориснике услуга о сигурносним захтјевима, тзв. сигурносни извјештај, сачинити План путовања, те са садржајем истог упознати све кориснике услуга обезбиједити заштиту животне средине током обављања дјелатности, провјерити техничку исправност опреме корисника услуга, благовремено обавјестити претпостављене о почетку и завршетку путовања, обавјестити надлежне органе у ситуацији наступања несретног догађаја, водити Дневник о свакој учињеној услузи. Поред уобичајених облика туристичких услуга, према закону могу се пружати и остали облици туристичких услуга које укључују остале спортско-рекреативне и авантуристичке активности, као што су: екстремног пењања, параглајдинга, спелеолошког истраживања, роњења, спелео-роњења, бициклизма, брдског бициклизма (mountbiking), алпинизма, горско-планинско вођење, скакање са ужетом (bungee-jumping), скакање са падобраном, те осталих високо адреналинских и екстремних спортова. Слично ако и у претходним члановима овог закона и ове услуге могу пружати само привредни субјекти, уз испуњавање свих обавеза и у погледу обавезног осигурања, стручно оспособљених лица, изјаве о разумјевању, и сл. У циљу заштите корисника услуга, давалац услуга је обавезан осигурати кориснике са уобичајеним начином колективног осигурања код осигуравајућег друштва.

Чл. 66. прописане су туристичке услуге у осталим облицима понуде, као што су услуге у здравственом, културном, конгресном, омладинском, планинском туризму, вјерском туризму и сл. Од предметних услуга потребно је истакнути услуге у омладинском туризму у смислу овог закона сматра се организовање и спровођење боравка туриста у омладинским хотелима-хостелима, или другим објектима предвиђених за омладину (студентски и омладиснки домови, кампови), као и организовање културно-забавних, музичких, едукативних и других програма и садржаја везаних за боравак омладине. Законом је прописан правни основ министру да правилником пропише услове и начин пружања ових услуга. Дефиниција омладинског туризма упућује на његов садржај. Наиме, такав туризам се дефинише као боравак младих туриста, омладинаца у омладинским хотелима хостелима или за младе предвиђеним објектима и за њих организовање културно- историјских и спортско- рекреативних програма. Омладински хотел је врста угоститељског објекта са пружањем услуга смјештаја и исхране претежно омладинцима. Овакве услуге не могу обављати физичка лица. Министарство може прописати посебним правилником минималне услове за пружање ових врста услуга.

Закон третира и начин пружања услуга изнајмљивањем одговарајуће опреме, за коју дјелатност такви субјекти морају прибавити одобрење за рад и регистровати се код надлежног органа. Субјекти који обављају такву дјелатност обавезни су кориснике својих услуга осигурати од посљедица несретног случаја. Надлежни орган јединице локалне самоуправе у рјешењу одређује мјесто и вријеме пружања тих услуга.

Чл. 68. и 69. дефинисане су услуге (изнајмљивања возила (rent-a-car) сматра се изнајмљивање путничких аутомобила без возача. Као посебна врста изнајмљивања возила предвиђена је и услуга изнајмљивања путничких аутомобила са услугама возача (limo service).

Поглавље по називом "Промоција и унапређење туризма", од чл. 70. до 98. Закона односи се на организације које обављају информативно-пропагандну дјелатност у туризму, како на републичком, тако и на општинском нивоу власти. Ради се о туристичким организацијама које представљају јавне установе основане од стране јавних органа власти (Владе РС и Скупштине општина), а које се старају о унапређењу туризма на републичком и локалном нивоу. Новина у закону односи се на успостављање

хијерархијских односа иземђу ТОРС-а и осталих општинских туристичких организација, а у смислу посредног утицаја ТОРС-а на израду и реализацију програмских активности општинских туристичких организација, обавезног сазивања тзв. "Туристичке скупштине" коју чине директори или њихови представници свих постојећих ТО општина ради заједничког усаглашавања и спровођења јединствене политике промоције туристичких потенцијала РС. Имајући у виду начин финансирања туристичких организација, према којем се углавном исте финансирају из средстава боравишне таксе, и еветувано туристичке накнаде потребно је законски нормирати начин учествовања привредног сектора у раду туристичких организација. У том смислу законом је основана тзв. Туристичка скупштина. Законом су таксативно наведени циљеви дјеловања туристичких организација, као што су: промоција туристичког производа туристичког мјеста за које су основане, подстицање и унапређење развоја постојећег туристичког производа, подстицања и унапређења развоја новог туристичког производа, унапређења и развијања свијести о значају туризма, привредним друштвеним, културним и мултипликативним ефектима туризма на цјелокупни привредни систем, унапређење општих услова боравка туриста и пружања информација туристима. Законом је установљена могућност да туристичке организације на принципима дестинацијског менаџмента управљају одређеном туристичком дестинацијом и да унапређују туристички производ туристичког мјеста. Туристичке организације су по правилу непрофитне установе, али могу стицати профит од управљања туристичком инфраструктуром туристичког мјеста, која им је дата на управљање одлуком оснивача, организовати манифестације и приредбе, објављивати комерцијалне огласе на својим промотивним материјалима, продавати сувенире, туристичке карте и брошуре, осим сопственог промотивног материјала, обављати и друге послове од јавног интереса који су у функцији развоја туризма и који нису у супротности са овим законом и другим прописима.

Законом су таксативно побројани приходи туристичких организација. Тренутно се већина туристичких организација дјелимично финансира из буџета оснивача и из средстава боравишне таксе, а будућим нормативним рјешењима дефинисаће се начин додатног финансирања ТО.

Новина у закону је постојање међуопштинске туристичке организације (више општинских туристичких организација), те је регулисан поступак и начин оснивања ових организација.

Туристичке организације општина и градова имају обавезне и добровољне чланове, у складу са посебним законом. Посебним законом којим ће се дефинисати начин наплате туристичке накнаде поближе ће се одредити обавезни чланови ТО, као и висина накнаде која ће се уплаћивати за финансирање програмских активности ТО, у зависности од врсте дјелатности и њене директне или индиректне повезаности са сектором туризма и могућим утицајем на степен развоја туризма.

Закон прописује обавезу сачињавања финансијских извјештаја ТО општина, градова, њиховог обавезног достављања ТОРС у ради упознавања истог са ефектима и степеном реализације програмских активности локалних ТО. Путем тог извјештаја, а преко обавезног сачињавања извјештаја о раду ТОРС-а Министарство ће имати сазнања о начину дјеловања и о степену реализације планираних активности ТО општина, градова. Прописивање предметне обавезе је значајно са становишта контроле утрошка јавних средстава прикупљених од боравишне таксе и туристичке накнаде, а у циљу контроле њиховог намјенског и законитог трошења.

Закон прописује унутрашњу организацију ТОРС-а органе управљања, начин финансирања, подјелу послова.

Законом је извршено разврставање послова ТОРС-а на три основне групе и то: Промотивне активности у туризму, Програмске активности у туризму и Координаторске активности у туризму.

Органи управљања ТОРС-а су: управни одбор и директор, с тим да ТОРС формира и Туристичка скупштина која не представља орган управљања. Скупштина је замишљена као институционализација обавезне сарадње свих туристичких организација општина или градова, међусобно и у корелацији са ТОРС-ом као кровном републичком организацијом у области туристичке промоције, што је од

круцијалне важности за јединствено дјеловање ових јавних служби на формулисању и представљању туристичког производа Републике Српске. Сарадња и усаглашено дјеловање ТО општина и градова, са ТОРС- ом представља суштину цјелокупног система унапређења туризма.

Закон је увео строжије и јасније услове за избор директора ТОРС-аради обезбјеђења учешћа стучних и квалификованих кадрова у систему рада ТОРС-а, а која материја до сада није била законски регулисана и била је предмет статутарног одређења. За директора ТОРС-а може бити именовано лице са високом стручном спремом економског или туристичког смјера, најмање пет година радног искуства у струци и са најмање три године радног искуства на руководећим пословима у туристичком сектору. Закон садржи и одредбу о делегираном члану Привредне коморе РС, као обавезном члану УО ТОРС-а.

Закон регулише и основне контролне функције Владе РС, односно Министарства трговине и туризма над радом ТОРС-а, као републичке јавне установе. У вршењу надзора Министарство је овлашћено да:захтјева извјештаје и податке о раду, утврди стање извршавања послова, упозори на уочене неправилности и одреди мјере и рок за њихово отклањање, издаје инструкције и др. А све у складу са важећим прописима из области дјеловања републичких органа. Законом је нормирана ситуација у којој органи управљања ТОРС-а не поступе у складу са обвезом у погледу достављања извјештаја о раду и финансијског извјештаја на разматрање Влади РС, као оснивачу, као и у случају да нису обезбједили одржавање сједнице Координационог вијећа најмање два пута годишње.

У циљу валоризације, очувања и заштите туристичких вриједности на територији општине, односно града, Закон је системом позитивне нумерације, таксативно одредио послове ТО општина, односно градова, које се уопштено могу одредити у односу на програмске активности у оквиру надлежности јединица локалне самоуправе у области туризма.

Закон прописује да Управни одбор туристичке организације општине или града мора представљати један члан –представник привредних субјеката који на територији јединице локалне самоуправе плаћају туристичку накнаду, како би привредници могли да активно учествују у доношењу и реализацији програмских активности ТО:Овакво законско одређење има пуног оправдања с циљем обезбјеђења активне сарадње приватног и јавног сектора у области туризма, а ради стварања услова за обезбјеђење ефикасног и одрживог система финансирања ТО од стране привредних субјеката који обављају туристичку или неку другу привредну дјелатност која је на индиректан начин повезана или има користи од туристичког сектора (трговина, телекомуникације, саобраћај, различите услуге и сл.). Као погодност у финансирању рада ТО , као јавних установа, потребно је институционализовати форму учешћа приватног сектора, који као узвратну услугу за финансирање рада ТО морају имати обезбјеђено учешће у систему одлучивања и управљања ТО.

Закон уређује основне обавезе оснивача јединице локалне самоуправе у односу на јавну установу у смислу усвајања статута, годишњег програма рада, програме туристичко-информативне дјелатности, финансијског плана и сл. Закон је и нормирао веома честу појаву да Туристичке организација општине или градова, , оснивају посебне организационе дијелове, тзв. -туристичко -информативне бирое Биро нема својство правног лица, а оснивањем истих туристичке организације квалитетније ће вршити регистрацију и праћење туристичког промета на подручју туристичког мјеста.

Имајући у виду постојећи системе финансирања ТО општина и градова, путем боравишне таксе коју уплаћују угоститељи који пружају услуге смјештаја на територији општине, а с обзиром на чињеницу да су у појединим, слабије развијеним општинама смјештајни капацитети ограничени, и да због финансијске неодрживости ТО, надлежни органи јединице локалне самоуправе не могу обезбједити буџетска финансијска средства за финансирање рада ТО, предвиђена је могућност оснивања заједничке, или међуопштинске ТО за више општина. Међуопштинска туристичка организација може настати на основу удруживања двије или више постојећих туристичких организација општина и градова у јединствену међуопштинску туристичку организацију или на основу одлука

надлежних органа јединица локалне самоуправе на којима претходно није била основана туристичка организација општине, града.

Закон уводи и новину која се односи на правну могућност да Туристичке организације, уз сагласност оснивача, у циљу планирања, координације и управљања туристичким активностима, могу са другом туристичком организацијом, привредним друштвом, другим правним лицем или предузетником који обавља дјелатност из области саобраћаја, туризма, угоститељства, промета робе и услуга, културе, спорта, информисања, конгресних и сајамских активности, основати организацију за оперативне, маркетиншке и промотивне послове у складу са посебним прописом из области јавно-приватног партнерства. Оваквим одређењем могуће је обезбједити додатна инвестициона улагања приватног сектора у процесу реализације програмских активности ТО.

Члановима 99. до 119. Закона регулишу обвезника туристичке накнаде, критеријуме за распоређивање туристичке накнаде, групе привредних дјелатности и проценти по којима се обрачунава и плаћа туристичка накнада, рокови за уплату туристичке накнаде, као и надзор над наплатом туристичке накнаде. Дефинисан је појам туристичке накнаде, те предвиђено да исту плаћају привредни субјекти зависно од јединице локалне самоуправе на чијој територији обављају привредну дјелатност која је сродна туристичкој дјелатности (саобраћај и везе, угоститељство и смјештај, финансијско посредовање, комуналне дјелатности, спортске, рекреативне дјелатности, путничке агенције), као и привредни субјекти који својом дјелатношћу директно или индиректно утичу на квалитет и на начин пружања туристичких услуга (производња електричне енергије, трговина моторним возилима и сл.). Исто тако, одређено је да висина туристичке накнаде зависи од облика организовања привредног субјекта, као и од висине укупног прихода на годишњем нивоу.

Обвезници туристичке накнаде су разврстани према Закону о класификацији дјелатности и регистру јединица разврставања („Службени гласник Републике Српске“, бр. 113/04 и 110/05) у зависности од врсте дјелатности. Интенција законодавца је да се обавезници уплате туристичке накнаде разврстају у три категорије. У прву категорију налазе се привредни субјекти чија је дјелатност највише сродна туристичкој дјелатности (угоститељи-хотели, мотели и сл, путничке агенције, саобраћајна предузећа и сл.) и који од исте остварују профит или имају највећу могућност да зараде од туризма, док су у другу и трећу групу сврстани привредни субјекти који на посредан начин утичу на интезитет обављања туристичке дјелатности и који на индиректан начин имају финансијску ркорист од туризма (нпр. предузећа из области производње електричне енергије, гаса и сл, која својом активношћу утичу на одрживи развој еко- туризма туризма, област трговине на мало робом широке потрошње, телекомуникације, трговина на велико и мало нафтом и нафтним дериватима и сл).

Законом се прописује висина основице за обрачун туристичке накнаде. Правна лица и самостални предузетници плаћали би накнаду у износу предвиђеном у чл. 102. и 103. Закона и то у односу на укупан приход остварен у дјелатностима из члана 101. истог прописа. Потребно је напоменути као је проценат основице за обрачун наплате туристичке накнаде максимално смањен уобзиривши мишљење Привредне коморе Републике Српске, као и опште стање у привредном систему Републике Српске. Тако је за разлику од првобитног рјешења предоченог 2008. године основица и за правна лица и за самосталне предузетнике смањена дупло и износи од 0,05 %- до 0,02 % односно 0,03 % до 0,01% од њиховог укупног прихода, исказани према рачуноводственим прописима.

У закону је изричито наглашено да се сва средства прикупљена од уплате туристичке накнаде уплаћују на рачун јавних прихода, односно у Трезор Републике Српске, који потом, аналогно рјешењу предвиђеном у Закону о боравишној такси прикупљена средства распоређује туристичким организацијама, а ове дозначена средства троше искључиво за пројекте из области туристичке

информативно-пропагандне дјелатности. Исто тако, одређено је да Трезор Републике Српске уплаћена средства распоређује на туристичку организацију Републике Српске, и на туристичке организације општина и градова у омјеру 20%-80%.

Предвиђен је контролни механизам у погледу начина обрачуна туристичке накнаде, као и у погледу контроле уплате исте, а које послове би обављала Пореска управа Републике Српске. Такође, регулисано је да се принудна наплата спроводи по прописима о наплати пореза и доприноса, сходно посебном закону. Надзор над намјенским трошењем средстава прикупљених по основу уплате туристичке накнаде обавља јединица локалне самоуправе за ТО општина или градова, односно Министарство трговине и туризма и Влада Републике Српске за ТОРС. Уколико у поступку надзора наведени органи из ст. 1. и 2. овог закона утврде неправилности и незаконитости у погледу трошења средстава наложиће мјере које се морају отклонити ради отклањања утврђених незаконитости и неправилности и одредити примјерени рок за њихово отклањање, као и покретање постука за утврђивање одговорности запослених и одговорних лица у туристичкој организацији. Министарство ће доставити извјештај Влади Републике Српске о спроведеном надзору и препоручити мјере у случају ненамјенског трошења средстава из члана 108. став 3. тачка б) овог закона. Законом је установљена и посредна контрола трошења средстава прикупљених по основу уплате туристичке накнаде тако што је предвиђено да привредни субјекти који представљају обавезне чланове Туристичке скупштине туристичких организација општина или градова учествују у изради програмских задатака ТО, као и у разматрању финансијских извјештаја ТО на годишњем нивоу.

Чл. 114. до 119 . прописан је инспекцијски надзор над примјеном одредби овог закона. У Нацрту закона садржане су материјално-правне одредбе у погледу конкретних овлаштења надлежних (туристичких) инспектора у поступку инспекцијског надзора над примјеном одредаба овог закона. Прописани су услови за примјену мјере забране обављање туристичке дјелатности, затварања туристичког објеката, провјере испуњености минималних техничких услова, имајући у виду да ће се истовјетне одредбе избрисати из Закона о инспекцијама у РС.

Чл. 119. до 127. овог закона прописане су новчане санкције за непоштовање обавеза из овог закона за све туристичке субјекте, које су усаглашене са Законом о прекршајима.

Чл. 128. до 134. прописане су прелазне и завршне одредбе, наглашени подзаконски акти који ће се донијети по основу овлаштења у закону, те одређено вријеме примјене појединих одредаба из овог закона.

МЕХАНИЗМИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ

Примјена одредаба овог закона обезбиједиће се редовним инспекцијским контролама надлежних инспекцијских служби у смислу провјере испуњености услова за обављање туристичке дјелатности.

ОПИС КОНСУЛТАЦИЈА У ВЕЗИ СА ИЗРАДОМ ЗАКОНА

У изради закона, сходно Смјерницама о учешћу јавности приликом израде закона и осталих нормативних аката, учествовали су представници Привредне коморе Републике Српске, Инспектората Републике Српске, Гендер центар, Удружења заштите потрошача и осталих привредних субјеката чија права и обавезе третира Закон о туризму (туристичке агенције, туристичке организације, пружаоци различитих услуга у туризму-рафтинг клубови и сл.), као и Туристичка организација Републике Српске. У Привредној комори РС одржане су двије стручне расправе у вези са текстом Нацрта закона о туризму и то: 01.09.2009. године и _____.

У погледу увођења туристичке накнаде, Влада Републике Српске је на 84. сједници од 17.07.2008. године донијела Одлуку о покретању другог по реду пилот пројекта о процјени утицаја Закона о туристичкој наканди на пословно окружење, у оквиру којег пројекта је одржана и јавна расправа у Привредној комори РС, дана _____ 2009. године и консултације између Министарства трговине и туризма, Министарства за економске односе и регионалну сарадњу, Министарства финансија, Инспектората РС, представника Народне скупштине Републике Српске.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА

За спровођење овог закона потребно је обезбиједити додатна финансијска средства из Буџета Републике Српске. чл. 18. и 19. Закона дефинише начин и поступак субвенционисања туристичке привреде, путем кварталних новчаних дознака из буџета, а која се на годишњем нивоу обезбјеђују и планирају у буџету Министарства трговине и туризма у оквиру конта 614100. За примјену предметног закона потребно је обезбједити финансијска средства у оквиру кода 614100, која представљају намјенска средства за развој туризма. Одредба члана 18. утврђује обавезу трајног обезбјеђивања буџетских средстава за усмјеравање и подстицање развоја туризма и таксативно су набројане намјере за које се обезбјеђују средства из буџета, као што су: учешће у финансирању израде Стратегије, Стратегијских мастер планова, програма развоја туристичких производа, програма развоја туризма, студија изводљивости туристичких пројеката, урбанистичких планова и туристичких мјеста, учешће у финансирању промотивних активности туристичких дестинација и туристичких мјеста, као и туристичко-културних и туристичких манифестација у земљи и иностранству, подстицање изградње туристичке инфраструктуре, туристичке супраструктуре, спортско-рекреативних и других пратећих садржаја јавног карактера значајних за унапређење квалитета туристичке понуде, суфинансирање трошкова организованог туристичког промета. Додјелом државне финансијске помоћи туристичким субјектима из овог закона врши се стимулисање туристичких субјеката у смислу смањења трошкова дјелатности. Ближи услови и начин додјеле као и обезбјеђење механизма за намјенско коришћење субвенције прописане се уредбом Владе РС. Новину у закону представља и околност да је посебним чланом предвиђено субвенционисање организованог туристичког промета од стране туроператора који обављају тзв. рецептивни туризам, тј. организују путовање страних држављана у Републику Српску. Висина средстава намјењених за субвенционисање туристичке привреде није унапред одређена, већ зависи од низа фактора, као што су: планирање буџета, стратешки и акциони планови Министарства трговине и туризма, пуњење буџета и степен реализације буџета на годишњем нивоу итд. Намјенска средства за развој туризма се први пут појављују као буџетска ставка у оквиру буџета Министарства трговине и туризма 2005. године и иста су планирана у износу 310.000 КМ, да би током 2008. године дошло до вишеструког повећања средстава у износу од 2.500.000,00 КМ, а током 2009. године предвиђена су средства у износу од 2.170.000,00 КМ (ребалансом буџета иста средства су одређена у износу од 1.517.590,00 КМ). За примјену одредби чл. 18. и 19. овог закона које се односе на обезбјеђење буџетских средстава за финансирање намјенских пројеката из области туризма, на конту 614100. потребна су средства у износу од 1.000.000,00 КМ за 2010. годину.

За примјену одредбе члана 74. став 1 тачка а) овог закона потребна су као и средства у износу од 500.000,00 КМ за финансирање рада Туристичке организације Републике Српске, за 2010. годину.

МИНИСТАР

Мр Предраг Глухаковић